

Jyväskylän
Ylioppilaslehti **10**

15. SYYSKÜUTA 2004 • 44. VUOSIKERTA

Hukassa työ ja kumppani

**pääkirjoitus/
Toni Peltonen**

Työ. Työaika. Vapaa-aika. Vapaa työaika. Työn käsite on monilla aloilla liukuva. Työkännykkä on ympärivuorokautisessa käytössä ja siihen on myös vastattava. Työssä ollaan vapaammin, mutta vastapainoksi on suostuttu myös olemaan enemmän kiinni. Perhe ja parisuhde voivat olla koetuksella.

Suhde. Parisuhde. Vapaa suhde. Parisuhde ja perhe rajoittavat usein tehokkaasti työssä vietettyä aikaa.

Trendinenät ovat jo pitkään haistelleet, että työn arvo olisi muutospaineen alla. Tulevaisuudessa, ja jo nytkin, monet työntekijät valitsevat lisätyön ja lisärahan sijaan enemmän vapaa-aikaa. Ihmisen kestokyvyllä on valintatilanteessa rajansa.

Toisaalta on paljon ihmisiä, jotka valintatilanteessa ottaisivat kaiken tarjotun työajan vastaan.

Viime aikojen suuret irtisanomisuutiset tuntuvat viestivän jälleen maapalloistumisen seurauksia teollisuuden kilpailussa. Suurten ulkomaisten ja myös kotimaisten osakkeenomistajien "tulos tai ulos" -ajattelu ajaa

yritysten johtoa etsimään jatkuvasti uusia virtaviivaistamisen ja tehostamisen paikkoja.

Kuinka suuri liikevoitto riittää osakemarkkinoille? Koskaan ei ainakaan edellistä vuotta tai vuosineljänneistä pienempi. Huolimatta edellisen vuoden satojen miljoonien eurojen osinkojaosta yritys laittaa väkeä pihalle, kun se miettii uudelleen ydintoimialoja ja -paikkoja. Usein vaikuttaa siltä, että työntekijän motivoinnissa uskotaan lähinnä irtisanomisen pelkoon.

Miten olisi työilmapiirin pörssittäminen? Jokainen iloinen ja pysyvä työpaikkaansa tyytyväinen työntekijä nostaisi yhtiön fiilispörssikurssia yhden yksikön. Eikö se olisi oikeampi merkki siitä, että yrityksen tuottavuus sekä ajatus- ja liikeenergia ovat kohdallaan.

Jotta työ ei valtaisi kaikkea alaa elämässä, tämän numeron kansijutun teemana on Jyväskylän yliopistossa tehtävä kumppanin etsintään liittyvä tutkimus.

Bio- ja ympäristötieteen laitoksella on jo pitkään tutkittu ihmisen parinvalintaa. Keskiäukeaman jutuissa pähkinöidään, millaisia vaikutuksia hajuilla ja alkoholilla voi olla ihmisten välisessä kohtaamisessa.

toimitus

suosittelee:

Hammastikka (työväline). Hammaslääkäri tikuttomalle: "Kun tikit kaksi viikkoa näitä välejä, loppuu ientulehdus ja verenvuotokin." Verisuu osti tikut.

Pekan rysä (pyöräkorjaamo). Pelkka vaihtui pari vuotta sitten nuorempaan yrittäjään, mutta ainutlaatuinen tunnelma on tallella vanhassa puurakennuksessa toimivassa pyörähuoltamossa.

Sakura Pigma Micron (tussi). Tehokas, tarkka, luotettava. Kunnes muste loppuu.

KANNEN KUVA: HANS-PETER WECKMAN

Jyväskylän Ylioppilaslehti

www.jyy.fi/yjkkari

Toimitus
Keskussairaalan tie 2
40600 Jyväskylä
(014) 260 3360
yjkkari@jyy.fi
Fax: (014) 260 3928

Päätoimittaja
Toni Peltonen
(014) 260 3359
044 531 1099
paatoimittaja@jyy.fi

Toimittaja
Juha Mäkinen
(014) 260 3360
050 369 8285
toimittaja@jyy.fi

Grafiikka-kuvaaja
Hans-Peter Weckman
(014) 260 3973
040 568 3696
weckman@cc.jyu.fi

Taloudenhoitaja ja toimistosihiteeri
Paula Rouhianen
(014) 260 7226

Osoitteenmuutokset

JYYn keskuksimisto
(014) 260 3355
JYYn jäsenille kotiin kannettuna
Jylkkärin vuositilaus maksaa
8 euroa, ei-jäsenille 45 euroa.

Ilmoitusmyynti

Vesa Virtanen
050 592 3696
vesa.virtanen@kolumbus.fi
Fax: (014) 618 633

Ylioppilaslehtien valtakunnallinen ilmoitusmyynti

Pirunrykki Oy, (02) 2331 222

Ilmoituksenvalmistaja

Grafiikka Rutanen
(014) 216 315
050 596 2444
grafikka@rutanen.fi

Painopaikka
Lehtiseppät Oy, Pielsämäki
(015) 723 4212.
Painos 7 000 kpl

ISSN
0356-7362

Jyväskylän yliopiston ylioppilaskunnan julkaisu.
Ilmestyy lukukausien aikana, tänä vuonna 16 kertaa.
Kulttuuri-, mielipide- ja tiedelehtien liitto Kultti ry:n jäsen.

KULTTI

Ilmestymispäivät syksyllä 2004

ilmestyy	deadline
29.9.	15.9.
13.10.	29.9.
27.10.	13.10.
10.11.	27.10.
24.11.	10.11.
8.12.	24.11.

Järjestöilmoitusten deadline
viikkoa ennen ilmestymistä.

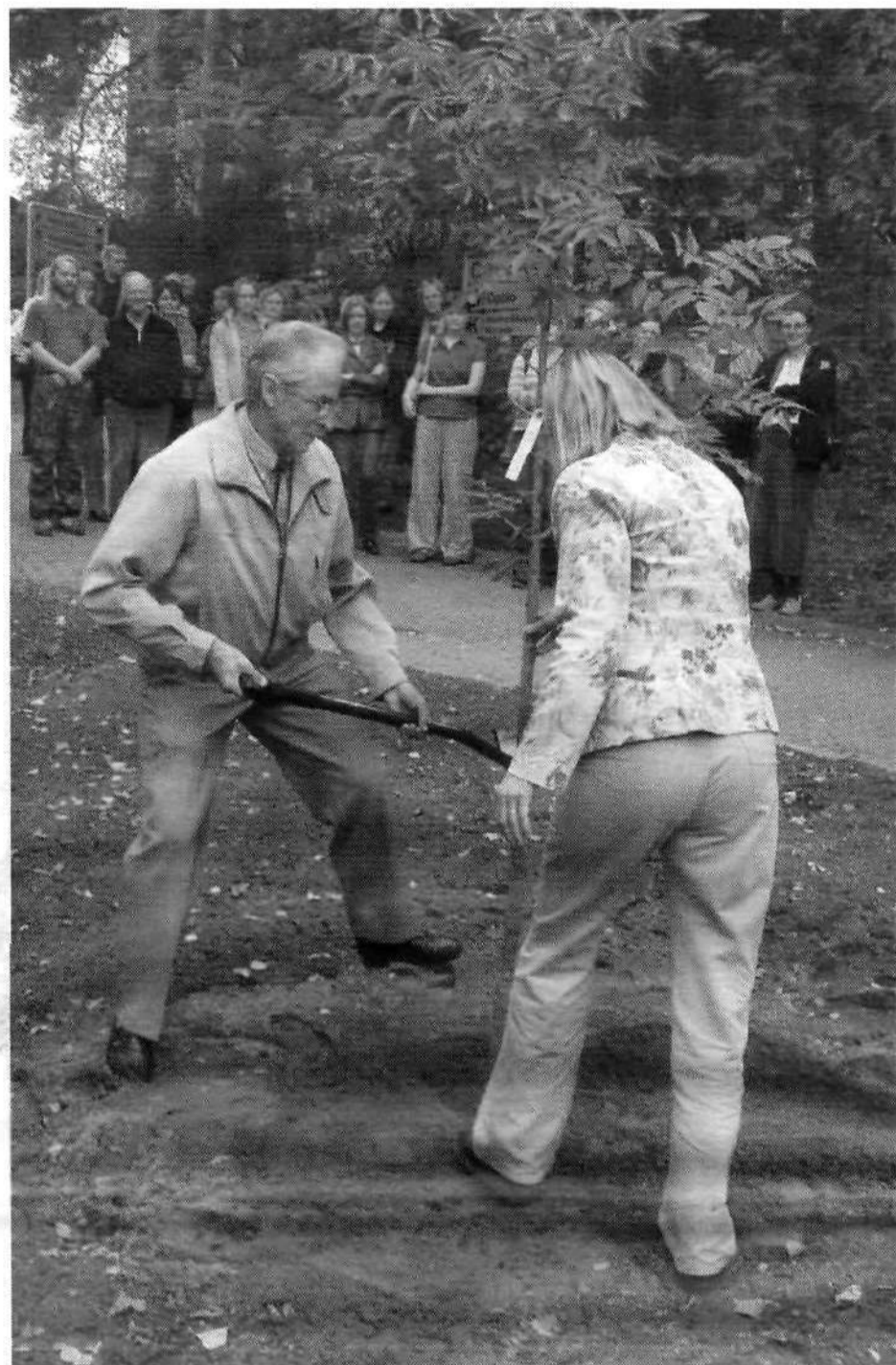
Ilmoitushinnat

tekstissä 1,00 euroa / pmm
takasivu 1,20 euroa / pmm
määräpaikkaisissa 0,12 euroa / pmm
etusivu myydään ainoastaan kokonaan
värillisä 0,4 euroa / pmm

Jylkkäri ei ole arvonlisäverollinen, joten hintoihin ei lisätä veroa.

JYLKKÄRIN AVUSTAJAPALAVERI KE 15.9. KLO 14 TOIMITUKSESSA

Kuvattua

Seminaarinmäen puutarha on yhtä lehtosaarnia rikkaampi. Ekologian lehtori Veli Saari istutti juhlapuun lauantaina 4. syyskuuta yhdessä yliopiston museon intendentti Pirjo Vuorisen kanssa lähelle S-rakennusta. Ennen puun istutusta 30 vuotta lehtorin virassa toiminut Saari piti yliopiston päärakennuksessa juhluennon, jossa hän esitteli kuulijoille Keski-Suomen vähemmän tunnettuja luontokohteita. Tapahtuma oli osa yliopiston 70-vuotisjuhlallisuuksia.

KUVA: JUHA MÄKINEN

Luonnontieteissä käy kato

**vieraasta päästä/
Niko Aarne**

Olen tuhtunut. Tuhtunut siitä, että matemaattis-luonnontieteellisen tiedekunnan kasvot ovat kuralla. Pääsyvaatimukset kemiaan, jota itse opiskelen, ovat alhaalla. Sisään pääsee ylioppilastutkinnon perusteella – ilman pääsykokeita. Reitti, jota ei moneenkään muuhun yliopistomme laitokseen ole tarjolla.

Tämä on seurausta luonnontieteellisen 90-luvun alun alhaisista hakijamääristä. Oli pakko saada lisää opiskelijoita, mutta nyt tilanne on toinen. Koska sisään pääsee helposti, on hakijoita paljon.

Syksyllä laitoksellemme ilmestyy taas noin 90 uutta opiskelijaa. Se on suuri määrä. Kevään koittaessa kato on kuitenkin kuin mustan surman jäljiltä. Aikaisempien vuosien perusteella voidaan olettaa, että vain kolmasosa syksyllä aloittaneista on vielä keväällä luonnontieteiden opiskelija.

Osa poistuu luonnollisesti jo siitä syystä, että ala ei ollut tavoitteena alun perinkään. Matemaatiikka ja luonnontieteet nähdään vain välttämättö-

minä kursseina, välineinä sille mielenkiintoiselle alalle, jolle ollaan oikeasti pyrkimässä. Kysymys ei ole edes siitä, että opiskelijat eivät osaisi matemaatiikkaa tai muita luonnontieteitä. Kyse on enemmänkin siitä, että eriluonteiset ihmiset valitsevat eri aloja – järjestelmällisesti.

Luonnontieteilijän arkkityyppi omassa tutkijankammiossaan piileskelevästä etsijästä ei ole todellinen, sillä vain ani harva alalta valmistunut opiskelija todella jää etsimään suuria totuuksia. He tekevät hyvin erilaisia töitä siinä missä muutkin maisterit.

Luonnontieteellinen opiskelija on kuin koulun hiljainen ja tunnollinen tyttö. Tekee sen, mitä käsketään, mukisematta. Valmistuu. Saa varman työpaikan hyvällä palkalla. Työttömiä luonnontieteilijöitä ei juuri ole.

Arvostus ja näkyvyys ovat taasen muualla. Mikä onkaan kansan suussa parempi ammatti kuin lääkäri tai tuomari? Jogurtti tehtaan laadunvalvoja ei juuri herkiä – tai suprajohdavan heliumin tutkimus. Ne ovat liian kaukana kaikesta, mitä haimitsemme ja koemme. Ja sellaista, mikä tuntuu kaukaiselta, ei voida arvostaa.

Opintolainasta vero- vähennyskelpoinen

Opintoraha ja asumislisä junnaavat paikoillaan

TEKSTI: JUHA MÄKINEN
PIIRROS: HANS-PETER WECKMAN

OPINTOLAINA ei ole erityisen suosittua. Nykyisin vajaa kolmannes yliopisto-opiskelijoista nostaa opintolainaa.

Halutuksen tavoitteena on lisätä opintolainan käyttöä. Tavoitteeseen pyritään koroamalla opintolainan kuukausimäärää 220 eurosta 300 euroon sekä tekemällä lainan lyhennyksistä verovähennyskelpoisia. Uudistuksen yksityiskohdista hiotaan tällä hetkellä opetusministeriön työryhmässä, ja eduskunnan käsittelemään se tulee loppuvuodesta.

Suunnitelman mukaan vähennysoikeus koskee 1.8.2005 jälkeen opintonsa aloittavia. Vähennyksen saa tehdä suoraan verosta tutkinnon suorittamisvuoden ja sitä seuraavien kymmenen vuoden aikana. Jos veronalaisia tuloja on jonain vuosina niin vähän, ettei vähennystä voi hyödyntää, vähennyksen voi siirtää seuraavalle vuodelle.

Koko lainasummaa veroistaan ei saa nirhaistua. Lainan "omavastuuosuus" on 2500 euroa. Sen ylittävistä osasta 30 prosenttia on vähennyskelpoista.

MALLIN VOI VÄITTÄÄ kannustavan opiskelijoita velkaantumaa. Lainavähennyksestä kun hyöttyy suhteellisesti sitä enemmän, mitä enemmän lainaa ottaa.

Verovähennyksen edellytyksenä on valmistuminen tavoiteajassa. Jos opinnot venyvät yli normien, ei lainan lyhennyksiä siis huomioitaisi verotuksessa.

Suomen ylioppilaskuntien liitto (SYL) on kritisoinut vähennysoikeuden sitomista valmistusnopeuteen. SYL:n mielestä myös verovähennyksen oma-vastuuosuus olisi poistettava.

"Lainasubventio olisi periaatteessa ihan mahdollinen tapa lisätä lainan houkuttelevuutta. Määräaika kuitenkin tuhoaa idean melkein kokonaan, varsinkin kun lainaa pitää ottaa niin paljon, että siitä saa mitään hyötyä", toteaa SYL:n puheenjohtaja **Oskari Nokso-Koivisto**.

Tällä hetkellä opiskelijajärjestöt kampanjoivat yhteistuumin sen puolesta, että asumislisän vuokratotto saataisiin nostetuksi 252 euroon (nykyisin 214,44 euroa).

Nokso-Koivisto arvelee, että asumislisän nostaminen on hankalampi saada läpi, sillä se näkyisi budjetissa välittömästi, kun taas lainasubventio tuottaa valtiolle verotulojen menetyksiä vasta vuosien päästä.

Opintolainavähennys käytännössä – kaksi esimerkkiä:

Esimerkki A:

Opiskelija valmistuu viidessä vuodessa. Hän nostaa opintolainaa vuosittain maksimimäärän (9 x 300 e = 2700 e) eli yhteensä 13 500 euroa. Verovähennyksen enimmäismäärä on tällöin 3300 euroa, eli 24 % lainan kokonaissummasta.

Esimerkki B:

Opiskelija välttelee lainanottoa ja köyhäilee opintorahalla. Isompien hankintojen kasaantuessa hän kuitenkin nostaa lainaa yhteensä 3900 euroa. Verovähennyksen enimmäismäärä on tällöin 420 euroa, eli 11 % lainan kokonaissummasta. Mikäli hänen valmistumisensa venyy yli määräajan, ei hän saa vähentää verotuksessa mitään.

Laina ei maistu:

Kuulun kerrankin enemmistöön: en ole halunnut rahoittaa opintojani lainalla.

Opiskelijajärjestöt ovat usein kiinnittäneet huomiota siihen, että opiskelijat ovat ainoa kansanryhmä, jonka edellytetään rahoittavan perustoimeentulonsa lainalla. Logiikka lieenee se, että opiskelu on "sijoitus tulevaisuuteen", ja sijoitustoimintaanhan kuuluu tietty riski.

Kaikissa lainoissa on yksi ikävä puoli: ne on maksettava myöhemmin takaisin, korkoineen. Se tarkoittaa jatkuvaa stressiä siitä, onnistuuko saamaan pysyvän ja hyvätuloisen työpaikan, jotta lainan takaisinmaksu onnistuisi ongelmitta.

Opetusministeriön papereissa puhutaan kauniisti opintotuen kehittämisestä "ripeään valmistumiseen kannustavaksi". Käytännössä nyt näyttää siltä, että opintotukijärjestelmää rukataan lainapainotteisemmaksi.

Stressi ei kannusta.

JUHA MÄKINEN

Laina maistuu:

Viisi vuotta opiskelua ja viisi vuotta täyttä opintolainaa. Ministeritasoltakin on vakuutettu, että lainaa kannattaa ottaa. Lainassahan ei ole ongelmaa, jos uskoo tulevaan työllistymiseen. Työpaikan varmistuttua valmistumisen jälkeen lainan voi lyhentää suhteellisen napakassa ajassa.

Ensimmäisenä vuonna käytin opintolainan järkevästi, kun ostin kannettavan tietokoneen ja tilpehööriä ensimmäiseen kotiin. Sittemmin monet ovat kauhistuneet, kun olen lainalla ostanut laajakuvatelevision ja dvd:n, tai matkustanut sillä Espanjaan ja Kreikkaan.

Tänä syksynä jouduin taas lainaluukulle, kun massia tarvitaan alkuvuoden opintotukien ja asumislisien palautukseen.

Itse olen ollut sitä mieltä, että nuorena kannattaa vähän nautiskellakin – vaikka sitten lainarahalla. Aikuisempänä on sitten aikaa ja resursseja lainan takaisinmaksuun.

Joiltakin pysyvä askeettinen opiskeluaajan elämä luonnistuu, minulta aina ei. Elämässä pitää välillä sortua.

TONI PELTONEN

OLETKO OTTANUT OPINTOLAINAA?

TEKSTI: JUHA MÄKINEN
KUVAT: HANS-PETER WECKMAN

Kaisa Kokko, 21, tietojärjestelmätiede:
"En ole, mutta varmaan otan sitten kun löytyy se oikea ala. Mukavampihan se olisi, jos ei tarvitsisi lainaa, mutta toisaalta sen turvin on helpompi keskittyä opiskeluun."

Mikko Pynnönen, 24, fysiikka:
"En ole, enkä aio ottaa. Olen pärjännyt opintotuella, ja nyt minulla on laitokselta apuraha gradun tekoon."

Anna-Maria Marttinen, 22, ruotsin kieli:
"Kyllä olen. Opintojen rahoitus vaihtelee aina tilanteen mukaan. Tällä hetkellä teen töitäkin."

Mika Lievonen, 26, liikuntapedagogiikka:
"En ole, mutta se voi tulla ajankohtaiseksi, jos lähdän vaihtoon vuoden päästä. Tähän mennessä lainalle ei ole ollut tarvetta, sen verran hyvin olen pärjännyt opintotuella. Olen myös saanut lisätuloja naiskiekkoliijoita valmentamalla."

kahvipöytävisailu

OJA&ALLIKKO

OJASSA on helpompia kysymyksiä, joista voi edetä ALLIKKOON. BONUSkysymys on luonteeltaan leikkimielinen ja sinkeä.

OJA

1. Montako kilometriä Suomella on maaraajaa yhteensä Ruotsin, Norjan ja Venäjän kanssa?
2. Millä ryhmällä on enemmän kuin kolme edustajaa Jyväskylän yliopiston ylioppilaskunnan edustajistossa?
3. Minkä nimisessä sirkuksessa Sirkuspelle Hermani esiintyy?
4. Ketkä ulkomaalaiset kuljettajat ovat voittaneet Jyväskylän Suurajot?
5. Missä elokuvassa Marlon Brando nähtiin viimeisen kerran valkokankaalla?

ALLIKKO

6. Millä toisella nimellä tunnetaan tumalimaleäin?
7. Missä ovat maamme kuusi hovioikeutta?
8. Mikä on paras valkoisen miehen tekemä tulos 100 metrin juoksussa?
9. Mitä on seviotti?
10. Kuka pakinoi Suomen Sosialidemokraatin sivuilla nimimerkillä Puumies?

BONUS

BONUS: Mitä kärpänen sanoi hautajaisissa?

1. 2690 km.
2. Grönöni, Kristiina
3. Sirkus Hepokatti.
4. Stig Blomqvist (1971), Mikael Ericsson (1989), Carlos Sainz (1990) ja Markko Auriol (1992) ja Markko Martin (2003).
5. Valtikka - The Score (2001).
6. Arneba.
7. Turussa, Vaasassa, Kuopiossa (Itä-Suomen), Helsingissä, Kouvolassa ja Rovaniemellä.
8. 10.03 (Matt Shirvington, Australiala).
9. Karkeasta villasta kudot-tua pukkanangasta.
10. Mauno Koivisto.
BONUS: Surraan vasta huomena.

VASTAUKSET

tarjolla tänään

tarjolla tänään on Jylkkärin osasto, jossa kerrotaan vinkkejä Jyväskylän ajankohtaisesta kulttuuri- ja meininkielämästä, kuten musiikkitarjonnasta, teatterista, taidenäyttelyistä ja bileistä. Osansa saavat myös JYYN valiokunnat. Anna oma menovinkki osoitteeseen jylkkari-tanaan@lists.jyu.fi

POP/ROCK/JAZZ/KLUBIT

Lutakko: pe 17.9. Deathchain, Scorngrain, Deathbound, la 18.9. Melrose, ke ja to 22.–23.9. Ismo Alanko Säätio, pe 24.9. Endstand, On a Solid Rock, Braineater plays Misfits, la 25.9. Cleaning Women, ma 27.9. Uniklubi ja Urbaanilegenda (ilmaiseikka, liput Airon Musiikista), ke 29.9. Cannibal Corpse.

Bar 68: pe 17.9. The Skreppers, la 18.9. Spiral, pe 24.9. Au Pair, la 25.9. Blake.

Ilokivi: pe 17.9. The Stripped Ts, Ex-Life, Oriental Jam, la 18.9. Seisomapaikkaklubi, ke 22.9. Uusien bileet: Valve, Korento, pe 24.9. Club Kaappi, la 25.9. Melankoliaklubi: Rooms, Sara Lee, Turpo, ma 27.9. Seisomapaikkaklubi.

Vakiopaine: pe 17.9. Tangoilta: Nikolai Blad.

Jazz Bar: to 16.9. Normal Jean, pe 17.9. Coversnake plays Whitesnake, ma 27.9. Tabell Jaakko valmentava konsertti.

Rentukka: Stammtisch -ilta to 16.9. klo 21.

KLASSINEN/KAMARIMUSIIKKI/KUORO

Jyväskylän Sinfonia: Mozartin parhaita -konsertti ke 15.9. klo 19 Jyväskylän teatteritalolla. Huilun ja sellon illassa kapellimestarina Patrick Gallois ke 22.9. klo 19 Jyväskylän teatteritalolla. Luminarium ke 29.9. klo 19 Jyväskylän teatteritalolla.

Suomalainen Konservatorio: Konservatorio Soi! ma 27.9. JAMK:n Kamarimusiikkisalissa klo 18. Vapaa pääsy.

NÄYTTELYT

Alvar Aalto -museo: perusnäyttely Alvar Aalto – Arkkitehti. Lisäksi 31.10. saakka Markku Pääkkösen Läpinäkyvä seinä, arkkitehtuuriin liittyviä teoksia.

Keski-Suomen luontomuseo: perusnäyttely Perintönä ympäristö, Keski Suomi – Maakuntako sekin on? ja Jyväskylä – Kaupunkiko sekin on? Lisäksi 26.9. asti Alvar Aalto Design -seminaariin liittyvä näyttely Choices – Valintoja sekä keraamikko Hanna Tynkkysen näyttely.

Suomen käsityön museo: perusnäyttely Aikamatka ja Käsityössä elämän tuntu. Lisäksi 19.9. saakka Findians – intiaanien jäljillä. Esillä on aseita, vaatteita sekä taideteoksia. 3.10. saakka Valokuvakudos – Soile Hovilan kuvakudoksia.

Jyväskylän yliopiston museo: Opiksi ja huviksi, näyttely yliopiston museon kokoelmista sadan vuoden ajalta.

Jyväskylän taidemuseo & Galleria Harmonia: LUMO 2004 – 15 vuotta valokuvan lumoa -triennaali 14.11. saakka. Katso juttu sivulta 11.

Baari Vakiopaine: Kaija Papun akryylimaalauksia ja serigrafiaa 13.9.–3.10.

Galleria Mystic: Moosa Myllykankaan metallitaidetta 19.9. saakka.

TEATTERIT

Jyväskylän kaupunginteatteri: *Uppo-nalle ja rohkea Reeta* to 16.9. klo 18, la 18.9. klo 13. *Heikko esitys* to 16.9. klo 19, pe 17.9. klo 19, la 18.9. klo 14. *Mobile Horror* la 18.9. klo 19, la 25.9. klo 19, to 30.9. klo 19. *Juurakon Hilda* la 18.9. klo 19, la 25.9. klo 19, to 30.9. klo 19. *Pääatalo* pe 24.9. klo 19, la 25.9. klo 14.

Jyväskylän Huonetatteri: *Mummun saappaassa soi fox* pe 17.9. klo 19, su 19.9. klo 15, ti 21.9. klo 19, ke 22.9. klo 19. *Ansa* pe 24.9. klo 19, la 25.9. klo 14, su 26.9. klo 14.

Ad Astra: *Bronks* ensi-ilta ke 15.9. klo 19. Muut esitykset: to 16.9. klo 19 ja su 19.9. klo 19. Esitykset Baari Vakiopaineen alakerrassa.

MUUT

Urheilu antiikin Kreikassa -yleisöluento ma 20.9. klo 18 kaupunginkirjaston pienessä luentosalissa.

Naiskuva ja seksuaalisuus yhteiskunnassamme: avoin yleisötilaisuus Sipisen juhlasalissa ke 22.9. klo 18.

Astma ja allergia -yleisöluento ke 22.9. klo 18 kaupunginkirjaston pienessä luentosalissa.

Opastus Zen-meditaatioon su 26.9. klo 12–15 Ryhtilässä. Jyväskylä Zen Ry järjestää opastuskurssin zen-meditaation tekniikkaan. Osallistumismaksu 10 euroa, mukaan istuma-alusta.

Liikkujan viikko -tapahtumassa: Kaupunkiarkkitehtuurin töllistelykävely to 16.9. Lähdot Kirkkopuistosta klo 12 ja 14. Lounasretket Tourujoen luontopolulla pe 17.9. Lähdot Kinakujan sillan kohdalta klo 10, 11 ja 12. Siltojen Juoksu -liikuntatapahtuma la 18.9. klo 13–16. Viherlandiassa. Jyväskylän autotonta päivää vietetään Kirkkopuistossa keskiviikkona 22.9. klo 12–18.

Huumorin kukka rehottaa

Stand up -komiikan vahva Jyväskylä-akseli pyörähtää taas käyntiin. Suosittu Seisomapaikka-klubi järjestetään Ilokevissä syksyn aikana kuusi kertaa. Yhtä lukuunottamatta kaikkina iltoina on tarjolla "tuplaklubi", eli samat show esitetään kahteen kertaan.

Myös Vakiopaineessa kerran kuussa järjestettävät Alipaine-klubit jatkuvat. Näillä sunnuntai-klubeilla vitsiniekat testaavat uutta materiaalia, ja niihin on vapaa pääsy.

Klubin perustaja Teemu Vesterinen lupaa, että syksyn aikana Seisomapaikassa kokeillaan kenties uusia kujeita, kuten mahdollisimman räävittömien juttujen iltaa.

Syksyn ensimmäisellä, 18.9. järjestettävällä klubilla kuullaan jyväskyläläiskoomikoiden "best of". Eli jos joku juttu ei viimeksi naurattanut, voi käydä kokeilemassa, naurattaisiko se nyt.

JUHA MÄKINEN

Lisätietoja: www.seisomapaikka.com

Mies, kitara ja tango

Nikolai Bladin musiikki ei keiku radioiden soittolistoilla eikä myyntilistojen kärjessä – mikä onkin jo yksi syy tutustua siihen.

Kahdella aiemmalla levyllään Blad – oikealta nimeltään Eero Lehtinen – on keittänyt varsin erikoisen sopan: argentiinalaisia tangoja, kummasti nykivää haitarimusiikkia ja määkivää laulua. Teksteissä ehkä häivähdyks Dave Lindholmia.

Keväällä julkaistulla kolmannella levyllään *Missä kävit* Blad keskittyy tangoihin. Niitä hän saapuu myös tulkitsemaan Jyväskylään soolokeikalle.

"Tangoissa viihdyttää niiden melodisuus. Argentiinalainen tango on myöskin viimeisen päälle kitaramusiikkia, ja sen soittaminen on aika palkitsevaa."

JUHA MÄKINEN

Nikolai Blad Vakiopaineessa perjantaina 17.9.

Cleaning Women siistii Lutakon

Ekseenrisen suomalaisen musiikin yksi huippu on juuri uuden levynsä ulos saanut Cleaning Women. Normiluokittelua sotii varmasti eniten vastaan livetilanteissa fakta, että esiintyvät miehet pukeutuvat naisiksi ja soittavat kodinkoneita. Performanssia, musiikkia, teatteria – keskikokoinen paketti.

TONI PELTONEN

Cleaning Women Tanssitalo Lutakossa lauontaina 25.9., liput: 7/6. K-18.

news in english

CAN WOMEN OVULATE IN SECRET?

A research done in the University of Jyväskylä found out if men are able to sniff from t-shirts worn by women when they are about to ovulate. The research shows that the t-shirts that were thought to be most arousing were the shirts of women who were close to their ovulation time.

STIPENDS FOR MASTER'S THESES

The rector of University of Jyväskylä declares 70 grants of 2000 euros each to be applied for by the basic degree students to support finishing a Master's Thesis still in progress.

The application for the grant is to be handed over to the Head of Academic Affairs of the applicant's own faculty by

4:15pm on September 30th. More information from Tuula Maijanen, Administrative Manager of Academic Affairs (tuula.maijanen@adm.jyu.fi, tel: 014 260 1072).

WOMEN'S ARMY CREATES LIFE

Lumo (enchantment in Finnish) exhibition was inaugurated last week in the

Arts Museum of Jyväskylä. Lumo is an international exhibition of photographic art that is held every third year.

The new Finnish talent of the exhibition is Minna Havukainen whose pictures take the spectator into the maternity hospital.

More information is to be found on the web: www.jyvaskyla.fi/kulttuuri/taidemuseo/lumo/2004.

NEWS BY ANTTI AIRAKSINEN

Riitojen sovittelua

TEKSTI JA KUVA: JANNE ULVINEN

KAKSI HAHMOA kylpee auringonlaskun kultaisessa hehkussa Viitanien rannassa. Mies ja nainen tappelevat nyrkein ja jaloin. Ei, tanssivatko kuitenkin?

Kädet käyvät rivakasti. Nyrkit tavoittelevat kasvoja, mutta eivät niitä tavoita. Eriskummallisen näköinen pariskunta astuu pari askelta eteen, muuttaman taakse, kontakti ei katkea. Välillä liike jähmettyy. Sitten pussaillaan. Mitä ihmettä on meneillään?

Viitanien rannassa ei selvillä perheriitaa eikä liioin tanssita poskivalssia. Psykologian opiskelija **Teemu Paajanen**, 22, ja suunnitteluinsinööri **Noora Väätäinen**, 23, harjoittelevat taistelulajia nimeltä Wing Tsung Kung Fu. Laji perustuu liikkeen ja voiman aistimiseen ja ohjaamiseen omalla vartalolla.

Periaatteisiin kuuluu, että taistelijoitten välinen fyysinen kontakti pyritään säilyttämään ja hyökkääjän voima siten kanavoimaan tätä vastaan. Kyseinen Kung Fun tyyli ei sisällä elokuvista tuttuja huikeita potkujia tai muuta akrobatiaa – vaikka itse Bruce Lee onkin opiskellut aikanaan juuri Wing Tsung -tyylin Kung Futa. Lajin perusharjoittelu on pehmeän ja varsin esteettisen näköistä.

AIEMMIN muutaman vuoden Ju-jutsua harrastanut Paajanen siirtyi uuden lajin harrastajaksi muutettuaan Jyväskylään opiskelemaan kaksi vuotta sitten. Prismän seinältä bongattu ilmoitus sai kiinnostuksen heräämään ja harjoittelupaikka silloisen asunnon naapurissa sinetöi päätöksen vaihtaa lajia.

"Lajin erilainen luonne kiinnosti", Paajanen selvittää.

"Kung Fu on suoraviivainen itsepuolustuslaji, jossa myös fyysisiltä voimiltaan heikomman on mahdollista voittaa vahvempansa", hän jatkaa.

Helposti kuvitellaan, että taistelulajeja harrastavat naiset ovat joko luonteeltaan erityisen aggressiivisia tai vähintään fyysisestä harjoittelusta nautintonsa haakevia.

Väätäinen vaikuttaa kuitenkin varsin rauhalliselta. Arkkitehtitoimistossa työskentelevä insinööri on harrastanut aikaisemmin balettia useiden vuosien ajan. Miksi Tshaikovski sai jäädä vanhojen itämaisten taistelutekniikoiden tieltä, ja onko lajeilla mitään yhteistä?

"Halusin aloittaa uuden lajin, ja haluan, että liikuntaharrastuksissani on mahdollisuus kehittyä. Teemu sitten houkutteli harjoitukseen."

"Baletti ja Kung Fu vaativat molem-

mat tiukkaa keskittymistä. Molemmissa lajeissa tavoitellaan täydellisiä liikkeitä ja oman kehon hallintaa. Lisäksi treeniporukan yhteisöllisyys on sekä baletille että Kung Fulla ominaista", entinen ballerina jatkaa.

Molemmat vakuuttavat harrastuksensa olevan mielenkiintoinen ja haastava. Muita taistelulajeja harrastaneetkin pystyvät pariskunnan mukaan opettelemaan Wing Tsung Kung Fun kautta täysin uuden näkökulman itsepuolustukseen.

Mikä Wing Tsung Kung Fu?

- Wing Tsung Kung Fu on noin 250 vuotta vanha Kung Fu -taistelulajin tyyliä.
- Wing Tsung perustuu oman kehon, tuntoaistin ja liike-energian hallintaan.
- Lajista on riisuttu näyttävät, vähemmän tehokkaat tekniikat, turha hierarkia sekä ylimääräiset voima- ja kestävyyslajit.
- Suomessa Wing Tsung Kung Futa harrastetaan Jyväskylässä, Suolahdessa, Lappeenrannassa, Porissa ja Tampereella.
- Jyväskylässä harjoittelupaikkoja ovat Kangasvuoren toimintakeskus ja Keljonkankaan koulu. Syksyn alkeisryhmät alkavat syyskuussa.
- Lisätietoja osoitteessa <http://www.wingsung.fi>

SYKSY TUO TAAS POLTETTA PUNTTIIN

Jyväskylän yliopiston ylioppilaskunta ja Jyväskylän ammattikorkeakouluopiskelijat järjestävät yhteistyössä perinteisen Poltetta Puntissa -liikuntatapahtuman lokakuun alussa.

Päivän aikana paikalliset urheiluseurat esittelevät lajeja ja opiskelijoilla on mahdollisuus kokeilla ja liikkua oman mieltensä mukaan. Tapahtumat ovat kaikki ilmaisia.

Lokakuun kuudentena päivänä järjestettävän opiskelijaliikuntapäivän ohjelmasta löydät lisätietoja netistä (www.oll.fi/kiertue/jyvaskyla) ja myös seuraavasta Jylkkärin numerosta.

DUMPIN FUNK SIIRTYY VAIKOLLA

JYYn kalenterissa on virheellisesti 22.9. kohdalle merkitty Dumpin Funkybileet. Oikeasti nämä bileet järjestetään vasta keskiviikkona 29.9. Giggling Marlinissa, joten funky-bilettäjien fiilis saa nousta vielä viikon pidempään.

LIIKU PÄIVÄ ILMAN AUTOA

Jyväskylän kaupunki viettää kansainvälistä autotonta päivää keskiviikkona 22.9. "Turvalliset kadut lapsille" -teemalla. Päivän ajaksi Kauppakatu rauhoitetaan autoilta Kirkkopuiston kohdalta kello 11-18 väliseksi ajaksi. Kadulla voi turvamerkitä polkupyöränsä tai kokeilla nojapyöräilyä. Musiikista vastaavat Tiimiakatemia ja bändi sekä rumpuryhmä Djembe. Autoton päivä on osa kaupungin Liikkuvaa viikkoa.

OTUS JAKAA APURAHOJA

Opiskelijajärjestöjen tutkimussäätiö Otus jakaa apurahoja tutkimuksiin ja opinnäytteisiin, jotka kohdistuvat koulutukseen, opiskelijoiden taloudelliseen, sivistykselliseen ja sosiaaliseen asemaan, elämäntapaan sekä korkeakoululaitoksen rakenteeseen ja toimintaan.

Vuonna 2004 säätiö jakaa 3-5 apurahoja, jotka ovat suuruudeltaan 1000 euroa tai 3000 euroa. Apurahoja myönnetään opiskelijoita koskevien tutkimusten ja opinnäytetöiden tekemiseen. Apurahoja haetaan vapaamuotoisella hakemuksella, jonka liitteeksi pyydetään enintään kolmen sivun tutkimussuunnitelmaa. Hakuaika päättyy 30.9. 2004, klo 16.

Sorretaanko miehiä vuokra-asuntomarkkinoilla?

TÄLLÄ PALSTALLA JYVÄSKYLÄN YLIOPISTON YLIOPIPILASKUNNAN KORKEAKOULUPOLIITTINEN SIHTEERI JA SOSIAALISIHTEERI TUOVAT ESILLE JA PUIVAT EPÄKOHTIA, JOITA TYÖSSÄÄN KOHTAAVAT.

YLIOPIPILASKUNNAN sosiaalisih-teerinä asuntoja opiskelijoille välittäessäni olen huomannut, että muutamat vuokranantajat ovat ilmaisseet varsin selkeästi haluavansa vuokrata asunnon vain sisäsiesteille naispuolisille opiskelijoille. Asuntoilmoituksessa on mainittu suurilla kirjaimilla – ei miehille. Asia ei liene suurikaan tasa-arvo- tai syrjintäkysymys, mutta se on kuitenkin jäänyt askarruttamaan.

Mieleeni tuli kauhunsekainen skenaario: Mitä jos tilanne olisikin toisin päin? Vuokranantajat tahtoisivatkin vuokrata asuntoja vain siesteille miespuolisille opiskelijanuorukaisille ja naispuolisia asunnontarvisijoita syrjint-

taisiin ilmoittelussa. Seuraukset voisivat olla kokonaan toisia: vilkasta yleisönosastokirjoittelua, kanteluita oikeusasiamiehelle ja oikeusjuttuja vuokranvälittäjiä tai vuokranantajia vastaan.

Tasa-arvolaista ei löydy suoraa vastausta kyseisen ilmiön tulkintaan. Laki ei sinällään nimittäin ulotu yksityiseen mainontaan, vaikka kieltäkin syrjintä- ja koulutuspaikkailmoittelussa. Tiedusteltuani asiaa puhelimitse tasa-arvovaltuutetun toimistosta sain seuraavanlaisen ympäripyöreän vastauksen.

Asunnonvälityksen ilmoittelussa vuokranantaja voi halutessaan rajoittaa

hyvin perustelluista ja painavista syistä, minkä sukupuolen edustajan haluaa asuntoonsa vuokralle. Esimerkiksi so-luasunnossa voidaan asukasvalinnassa suosia tiettyä sukupuolta. Tämä on tietysti luonnollista.

Syiksi rajoitukseen ei puhelinpalvelun mukaan riitä yleinen toteamus, että pojat ovat "siivottomampia" vuokralaisia kuin tytöt, tai että pojat ovat huonompia hoitamaan asioitaan, kuten vuokranmaksua. Sitä, mitä nämä perustellut tai painavat syyt voisivat olla, ei tasa-arvovaltuutetun toimistosta osattu kertoa tarkemmin. Diplomaattinen vastaus oli, että asiaa pitää tarkastella aina tapaus kerrallaan.

Asiasta ei varmaankaan tarvitse tehdä suurta numeroa. Kismittää se kuitenkin. Välillä tuntuu siltä, että miesten olisi syytä alkaa perätä oikeuksiaan paremmin, eikä vain hammasta purren nieleskellä.

Yhteiskunnassamme on edelleen kuin sisäänrakennettuina monia sukupuoleen liittyviä ennakkokäsityksiä, jotka koskevat niin mies- kuin nais-sukupuolen edustajia. Ehkä tämä on nyt sitten yksi esimerkki siitä positiivisesta diskriminoinnista.

ARTO ALAJOUTSIJÄRVI
JYYN SOSIAALISIHTEERI

Kopovalioikunta – opiskelijan asialla

ESITTELYSSÄ
JYVN VALIOKUNNAT 3/8:
KOPO-VALIOKUNTA

TEKSTI: TEPPO HAVO

KUVA: HANS-PETER WECKMAN

KOKO SYKSYN ajan hermoja raastanut tentti on vihdoin suoritettu. Hyvä olo kuitenkin katkeaa, kun opintotuen kannalta tuiki tärkeä opintorekisterimerkintä antaa odottaa itseään ensin viikon, sitten toisen. Kelassa rajatapauksiin suhtaudutaan penseästi ja rahahanat on helpompi sulkea kuin avata, joten opiskelijan on syytä tehdä asialle jotain. Mutta mistä apu?

Opinto- ja tiedevaliokunta, myös korkeakoulupoliittisena tai kopovalioikuntana tunnettu elin, on opiskelijan edunvalvoja ja ohdakkeisen opintotai-paleen siloittaja Jyväskylän yliopistossa. Tässä valiokunnassa työskentelevät henkilöt pyrkivät vaikuttamaan niin yliopiston sisäiseen toimintaan kuin laajempiinkin korkeakoulupoliittisiin linjauksiin.

Tämä tarkoittaa sitä, että valiokunta seuraa silmä kovana kaikenlaista yliopisto-opiskelijan elämään liittyvää päätöksentekoa. Kun hallitus suunnittelee ruuvipenkkinsä kiristystä on kopovalioikunta ensimmäinen alähtäjä.

KESKIVERTO-OPISKELIJAN elämässä valiokunnan toiminta näkyy esimerkiksi juuri siinä, että opintosuoritusten rekisteriin kirjaamiselle on määriteltä tietty takaraja. Ennen kopoväen asiaan puuttamista merkintöjä saattoi

"Happamia", saattaisivat kopo-valiokunnan aktiivit Janika Konnu ja Matti Matinlauri hyvinkin todeta opetusministeriön pihlajanmarjoista.

joutua kerjäämään lakki kourassa.

Toinen käytännön työn esimerkki löytyy opiskelijoiden tasa-arvoisen koh-

telun varmistamisesta.

"Joissakin tiedekunnissa myönnettiin ainejärjestötoiminnasta opintoviikkoja

aktiivisille jäsenille. Kaikkiällä tätä käytäntöä ei kuitenkaan noudatettu ja saman työn tehneitä kohdeltiin eri tavoin.

Viime keväänä tilanne kuitenkin saatiin aloitteemme myötä samanlaiseksi koko yliopistossa", kertoo opinto- ja tiedevaliokunnan puheenjohtaja Janika Konnu.

Konnu luotsaa kopovalioikuntaa, joka kostuu puheenjohtajan lisäksi sihteeristä, ylioppilaskunnan hallituksen edustajasta sekä vaihtelevasta määrästä kulloinkin käsiteltävästä asiasta kiinnostuneita jäseniä. Valiokunnan jäseniä löytyy ympäri yliopistoa, käytännössä kaikki tiedekunnat ovat edustettuja. Mutta millaisia ihmisiä toiminta sitten vetää puoleensa?

"En halua, että meidät nähdään pelkinä byrokratin alkuina.

Valiokuntatoiminnassa on mukana ihmisiä, jotka haluavat edistää asioiden sujumista yliopistolla, ei tässä tehtävässä välttämättä tarvita pykaläviidakon tunteista", Konnu toteaa.

Vaikka korkeakoulupoliittinen asiantuntemus ei siis pakollista olekaan, keskittyy kopovalioikunnan mielenkiinto tällä hetkellä tiukasti politiikan kentille, erityisesti opetusministeriön suuntaan.

"Korkeakouluopintojen keston rajoittaminen on tietysti nyt erittäin tärkeä asia. Me pyrimme mahdollisuuksien mukaan vaikuttamaan päätöksentekoon ja mahdollisten muutosten laatuun", Konnu valottaa.

Seuraava kopovalioikunnan kokous on keskiviikkona 22.9. klo 14 yliopistolalolla. Syksyn aikana asialistalla on ainakin opiskeluaajan rajaaminen.

Opetusministeri taikoi härkäskärpäsen itikaksi Agorassa

TEKSTI JA KUVA: TONI PELTONEN

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO sai tiistaina 7.9. vieraakseen opetusministeri Tuula Haataisen (sd) aamupäivän ajaksi, kun samana iltapäivänä ministeri avasi ammattikorkeakoulun lukuvuoden. Ohjelman mukaan ministerin piti ehtiä olla reilun tunnin yliopisto-opiskelijoiden grillattavana, mutta toisin kävi.

Agoran ison salin penkit olivat alle sadan hengen yleisömäärällä tyhjän oloiset, mutta kysymysnaukkuutta oli sitäkin enemmän. Valitettavasti ministerin oman alkupuheen venahdettua kolmen vartin esitelmäksi ei opiskelijoiden kysymyksille riittänyt juurikaan aikaa.

Haatainen maalaili puheessaan suurta yliopiston reformisuunnitelmaa, mutta jäi puheessaan opiskelijayleisöä ajatellen abstraktille ja paperinmakuiselle tasolle. Puhetta riitti yliopiston rahoituksesta, kansallisesta nanoteknologiakeskuksesta ja tilavuokrasta, mutta opiskelijoille läheisemmät aihepiirit jäivät pinnan tasolle. Yleisimmät sanat ministerin suusta olivat kehitys ja selvitys.

Opinto-oikeuden ajallisessa rajausasiassa ministeri meni kuitenkin konkreettiseen ja oli opiskeluaajan "nopeuttamista" koskevasta lakiluonnoksesta sitä mieltä, että asiassa on kärpäsestä tehty härkänen.

"Pidemmän päälle opinto-oikeuden rajaaminen on sekä yksilön että yhteiskunnan etu. Opiskelun ajallinen jännevoittaminen on selvä signaali", ministeri totesi.

"Uusi laki tarkoittaa uutta tsekkauspiiristä yhdeksän vuoden kohdalla, joilloin laitos kysyy

Tuula Haatainen vieraili Jyväskylän yliopistossa syyskuun alussa.

opiskelijalta valmistumisesta. Jos opiskelija ei mitenkään reagoi kyselyyn, hänet siirretään jonkinlaiseen passiivirekisteriin, josta hän voi saada opiskeluoikeuden takaisin, kun esittää hyväksyttävän suunnitelman opintojen saattamiseksi loppuun."

Loppukuittauksena ministeri varmisti vielä äänen, että eiköhän näillä puheilla asia ole kutistunut jo itikan mittoihin.

Yleisö ei ehtinyt kysymykseen vastaamaan.

Pistelaskuvirhe veti englannin kieleen sisään 28 lisäopiskelijaa

Englannin kielen ja opettajankoulutuksen opiskelu tapahtuu tulevina vuosina suuremmissa ryhmissä kuin mihin laitoksella on totuttu. Sisänoton valintapisteiden laskennassa tapahtuneen virheen vuoksi oppiaineeseen hyväksyttiin normaalin viidenkymmenen sijasta 78 uutta opiskelijaa.

Virhe johtui heinäkuun alussa siitä, että opiskelupaikkaa hakeneiden virallisen pisteytyksen yhteydessä poimintaohjelma ei laskenutkaan kymmenille hakijoille ylioppilaskirjoituksen englannin kokeen perusteella valintapisteitä ollenkaan.

Kielten laitoksella ja humanistisessa tiedekunnassa huomattiin virhe, kun muutamat hakijat ihmettelivät alhaisia pohjapisteitään. Järjestelmästä tarkastettiin, että kaikkien tiedot ovat hakijarekisterissä ja pisteidenlasku tehtiin uudelleen.

"Sitten olikin pakko hyväksyä ne opiskelijat, joilla oli paremmat pisteet kuin ensimmäisellä kierroksella hyväksytyillä", kielten laitoksen johtaja ja englannin kielen lehtori Tuula Hirvonen kertoo.

Vaikka onni suosikin poikkeuksellisesti tänä syksynä joitakin englannin kieleen sisäänpäässeistä, ei kielten laitoksen johtaja pidä tapahtunutta suurena ongelmana.

"Vaikka listaa jouduttiin menemään alaspäin, eivät ne opiskelijat missään nimessä huonoja ole. Näin vain saatiin sisään enemmän hyviä", Hirvonen toteaa tilanteesta.

"Mutta rajat tulevat tietenkin jossain vastaan, ja

toivottavasti tällaista onnenpotkua ei ainakaan lähiaikoina tule uudelleen."

OPPIAINEEN ONNEKSI yhdeksän opiskelupaikan saanutta suostui lykkäämään opintojensa aloittamista tiedekunnan esitellessä vaihtoehtoa, joten opetuspainetta pystyttiin hieman jakamaan useammalle vuodelle.

Isomman opiskelijamäärän vuoksi oppiaineeseen on jo hankittu syksyksi lisää tuntiopetusta ja ryhmäkokoja on suurennettu. Paineita lisää myös se, että yliopiston sisäisessä sivuainehaussa englannin kieleen pääsi sisään poikkeuksellisen suuri määrä.

Kielten laitoksen johtaja pitää selvänä, että uuden tilanteen takia kieleen on pakko nimittää kevätlukukaudeksi yksi lehtori lisää.

Henkilökunnan keskuudessa tilanteeseen on suhtauduttu rauhallisesti. Opetuksen laatu pysyy Hirvosen mukaan muutoksessa mukana.

"Laadussa on kyse enemmänkin opetusmetodeista. Kurssin yhteydessä tehtävä ohjattu opiskelijan itsenäinen työskentely on yksi tapa, samoin ryhmätyöt."

Opetuksen lisäpainet eivät kuitenkaan kohdistu vain kielten laitokseen, sillä lisäopiskelijoista osa on myös opettajankoulutuksen suoravainnassa. Tulevien vuosien pedagogisten opintojen kasvaneeseen tarpeeseen tarvitaan lisärahaa ja opetusharjoittelupaikatkin vaativat miettimistä.

TONI PELTONEN

NAISTOHTORI raivaa itse jalansijan tiedeyhteisöön

TEKSTI: PIRITTA PESONEN
 KUVA: JUHA MÄKINEN

PERINTEISESTI tiedeyhteisöjen eliitti on ollut miesvaltaista. Tällä vuosikymmenellä naistohtoreiden määrä on noussut kuitenkin huomattavasti.

Jyväskylän yliopiston kirjastossa avattiin 8. syyskuuta näyttely, jossa voi perehtyä 12 eri alan naistohtorin elämäntyöhön. Yhteistä heille ovat havainnot siitä, että naisen on tehtävä miestä enemmän työtä saadakseen jalansijan tiedeyhteisössä.

Kaksi näytellyssä esittäytyvää naistohtoria ovat taidehistorioitsija **Ritva Sievänen-Allen** ja suomalaisen varhaiskasvatuksen yliopisto-opetuksen uranuurtaja **Leena Lummelahti**.

"Tiedeyhteisössä on helpompi olla, kun on tohtorin arvo. Sain myös itse uuden näkökulman työhöni tutkimuksen avulla", Sievänen-Allen kertoo.

Hän väitteli tohtoriksi taidehistoriasta vuonna 1989 ja teki väitöskirjansa kirjastoarkkitehtuurista. Nuorena Sievänen-Allen pääsi harjoittelijaksi Helsingin yliopiston kirjastoon.

"Professori **Lars Pettersson** kannusti minua väitöskirjan tekoon. Työpaikallani minut miellettiin vain kirjastonhoitajaksi, joten väitökseni oli monelle iloinen yllätys."

Väitöskirja oli pitkäjänteisen työn tulos. Sievänen-Allen kertoo kuljettaneensa aihetta mukanaan toistakymmentä vuotta. Samaan aikaan hän hoiti myös iäkkäitä vanhempiaan, mikä hidasti väitöskirjan valmistumista.

Omanarvontunne ja periksi antamattomuus ovat oleellisia ominaisuuksia naisen akateemisella uralla.

"Naisen asema tiedeyhteisössä on erilainen kuin miehen. Professori Pettersson kannusti minua väitöskirjan teossa, mutta hän ei järjestänyt minulle virkoja, vaikka vei monta miesoppilastaan eteenpäin", Sievänen-Allen muistelee.

Tällä hetkellä eläkkeellä oleva tohtori kertoo keskittyvänsä kirjallisuudesta luennoimiseen.

"Sitä olen hieman ihmetellyt, että vaikka minulla on vuosikymmenien kokemus kirjastoista ja olen väitellyt kirjastoarkkitehtuurista, minua ei ole koskaan pyydetty asiantuntijaksi, kun Suomeen on rakennettu uusia kirjastoja."

Tohtorit **Leena Lummelahti** (vas.) ja **Ritva Sievänen-Allen** edustivat akateemisia naisia Tieteen toinen sukupuoli -näyttelyn avajaisissa. Kaikkiaan Jyväskylän yliopistossa on väitellyt noin 450 naistohtoria. Heidän nimensä on koottu taustalla näkyvään julisteeseen.

LEENA LUMMELAHTI on Suomessa ensimmäinen lastentarhanopettaja, joka väitteli tohtoriksi. Hän väitteli vuonna 1990, lähes sata vuotta siitä, kun varhaiskasvatuskoulutus aloitettiin Suomessa. Erityispedagogiikan alaan kuuluvassa väitöskirjassaan hän tutki 6-vuotiaiden lasten sopeutumista ja viihtymistä päiväkodissa.

Lummelahti kertoo ajautuneensa akateemiselle uralle puoliksi vahingossa. Luentoja ja kursseja hän suoritti kertomansa mukaan lähinnä harrastukseksi.

"En ollut alun perin ajatellut opiskella loppututkimtoa. Olin vahvasti käytän-

nön pedagogi ja nautin työstä lasten kanssa. Mutta kun Jyväskylässä aloitettiin vuonna 1973 uudenmuotoinen lastentarhanopettajakoulutus ja minua pyydettiin sinne lehtoriksi, päätin lähteä mukaan."

Väitöskirjan tekoa Lummelahti kuvailee näytön paikaksi, jolla lunasti virkakoikeutensa.

"Ennen tohtoriutta naisen asemassa verrattuna mieheen voi olla paljon eroja. Täytyi olla hyvin kärsivällinen, että sai olla mukana tiedeyhteisössä. Virat menivät aina miehille ja sanottiin, että he ovat tieteellisesti pätevämpiä. Ajatte-

lin, että on sitten tehtävä väitys, jos käytäntö on tämä", Lummelahti kertoo 1975–80-luvun käytännöistä.

Hän arvioi, että tilanne on nykypäivänä jo huomattavasti parempi, kun naisvaltaisille aloille on saatu lisää virkoja.

Lummelahti kohtasi myös tiedeyhteisön kääntöpuolen hakieissaan aikoinaan ylläassistentin virkaan.

"Virka annettiin mieshenkilölle. Teimme toisen naistohtorin kanssa siitä valituksen, koska mielestämme olimme juuri tällä erityispedagogiikan alalla pätevämpiä virkaan. Asia käsiteltiin oikeudessa ja yliopisto joutui korvaamaan

meille 30 000 – 40 000 markkaa syrjinnästä."

Lummelahti jäi eläkkeelle vuonna 1997, mutta kiertää yhä luennoimassa ja kouluttamassa sekä kirjoittaa julkaisuja. Tohtorin kolme lasta ovat aina jaksaneet kannustaa äitiään akateemisella uralla.

"Kyllä isäntäkin on kannustanut, vaikka joskus on sanonut, että lopettaisin, jotta voisimme elää normaalia elämää", Lummelahti naurahtaa.

Tieteen toinen sukupuoli -näyttely Jyväskylän yliopiston kirjaston toisessa kerroksessa 29.4.2005 asti.

Kaikki kaupan

TUTKIMUSTEN MUKAAN 500 000 suomalaista miestä on ostanut seksiä. Tämä herätti minussa lämpimiä muistoja. Usein yömyöhällä kertaan niitä tarinoita, joita me miehet jaamme keskenämme ilman, että häiritsevää hämeväki olisi pilaamassa saunan miesaromaa. Tässä yksi, nimet muutettuina.

Juhani: Siinäpä veljet, oli viimeisimmän Thaimaan reissuni sisältö.
 Timo: Huhheijaa!
 Simeoni: Lakatkaa jo veljet.
 Tuomas: Piruparka valittaa.
 Eero: Antaa syntisen olla. Kyllä nuo itämaan tempuat tiedetään, mutta on parempaakin saatavilla. Niin pojat, onpa minullakin kokemusta vastaavasta touthusta.

Tuomas: Mitä kummaa? Eerokin, nasikka!

Timo: Ohoo!

Eero: On kyllä, sen voin teille vakuuttaa. Sihteeriopisto sivuilta löysin sellaisen venäläisen muijan. Kalliissa kävimme sitten iloiseen toimeemme. Harvoinpa on ollut niin hyvä olo kuin sen jälkeen, kun ryysti R-Kioskilla kahvia tuumien, ettei kukaan teistä tule koskaan saamaan niin hyvännäköistä naista.

Juhani: Mitä virkat?

Lauri: Hän veistelee.

Juhani: Tuo mitään veistelyä, pelkkää *****! Odotas vaan, mitä sinulle teen, jullikka! Lävätän kuin sonninsuorolla hevosta!

Aapo: Kokemusta on minullakin. Parhaimpana pidän niin sanottua sponsausuointia. Kuvitelkaapa sellainen

nuori ja piukea opiskelijaneito, virkeä ja rinnakas mutta köyhä, niin köyhä. Tuunaa ja makaronia vaan. Sääliksi käy. Paljon puhutaan, että hyvinvointivaltiosta pitäisi niin kuin vähän jo luopua. Tiedä noista. Jos näin sitten on, on jokaisen syytä aktivoitua ja vastustaa jyrkästi yhteiskunnallista eriarvoistumista omalla tavallaan. Tukeakamme me siis niitä vähäosaisia, kauniimman sukupuolen edustajia, joilta löytyy avaramielisyyttä, kykyjä ja hyvä geeniperimä.

Tuomas: Aamen.

Aapo: Mutta mitä miettii aina niin hiljainen Lauri?

Lauri: Mietin vain, mitä nämä naiset mahtavat tästä ajatella.

Aapo: La donna ee moobile.

Lauri: Ehkä heitä, jos ei kuvota niin ainakin hieman huvittaa tämä miesluontomme.

Aapo: Lauri, ällös vaivu synkkiin aatoksiin. On aikamme täällä kortilla, vaan jos löytyy uskallusta ja patakkää, niin sen saa kulumaan paremmin kuin pleikkaria räpläten.

Simeoni: Jospa minäkin sitten uskaltaudun.

Aapo: Rock'n'roll, Simeoni. Katsos, tuollainen juutalaiskristillinen etiikka, se alkaa olla menneen talven lumia.

USEIN SAA tämä keskustelu minut paheksumaan panettelua, jonka kohteena ovat ne puoli miljoonaa miestä, jotka hyvää hyvyttään auttavat geeniperimältään oikeita naisia ja vaivun uneen, kyyneleet silmäkulmistani.

ANTTI NISKANEN

Ovulaatio auttaa parinvalinnassa

Jyväskylän yliopistossa on tutkittu, pystyykö mies nuuhkimaan naisen t-paidasta hänen ovulaationsa ajankohdan. Toisessa tutkimuksessa on selvitetty, miten alkoholi vaikuttaa lyhyeen seksisuhteeseen haetun partnerin naamataulun kiinnostavuuteen.

KUVA: HANS-PETER WECKMAN

Voiko nainen ovuloida mieheltä piilossa?

Bio- ja ympäristötieteiden laitoksen huoneesta kuuluu naurua, nuuhkimista ja kummallista kommentointia: "anna vielä sitä G niin kuin Gabriella" tai "vielä viimeinen kerta sitä C niin kuin Cecilia".

Vuosi on 1999 ja kirjaimilla merkityt neljän litran lasipurkit kiertävät pöydällä haisteljalta toiselle. Vakavaa tutkimusta tehdään, vaikka koetilanteesta ajoittain huulta heitetään, kun purkista nostetaan nenän eteen taas uusi käytetty t-paita haisteltavaksi. Onko tämän t-paidan haju nyt seksuaalisesti miellyttävä? Kuinka voimakas haju on? Ja miten kiihottava se on asteikolla 1-10?

Näitä kysymyksiä joutuivat testattavat haistelijat, 31 miestä ja 12 naista, miettimään tutkimuksessa, josta seuraavana vuonna syntyi **Seppo Kuukasjärven** gradu.

Ennen tutkimuksen haisteluosuitta yliopiston sähköpostilistojen ja ilmoitustaulujen kautta löytyneet 82 koenaista pitivät haisteltavaa valkoista t-paitaa päällään kahden yön ajan.

"T-paidat pestiin hajustamattomalla pesuaineella ja jaettiin naisille. Ensien he pitivät paitaa ensimmäisen yön ja sulivat paidan muovipussiin. Toisen yön jälkeen naiset palauttivat t-paidan laitokselle ja hajutesti tehtiin pääasiassa saman aamupäivän aikana", Kuukasjärvi selittää.

HAJUTUTKIMUS ANTOI viitteitä siitä, ettei nainen voikaan pitää ovula-

tionensa ajankohtaa täysin piilossa, vaikka näin on yleisesti aikaisemmin oletettu. Hajutestissä nimittäin miesten kiihottavimmiksi haistamat paidat olivat olleet niiden naisten päällä, jotka olivat lähellä ovulaatiotaan. Myös naisnemillä oli samankaltainen kyky haistaa sisarensa hedelmällisin ajankohta.

Mielenkiintoista oli lisäksi se, että ehkäisytablettien käyttäneiden naisten t-paidoista eivät niin miehet kuin naisetkaan pystyneet haistamaan eroja kuukautiskierron mukaan. Tästä biologi **Tapio Mappesin** johtama tutkimusryhmä päätteli, että naisten kehon kiihottavilla tuoksilla saattaa olla hormonaalinen perusta, johon kuukautiskierto vaikuttaa.

NYKYÄN ihmisen seksuaalivalinnasta väitöskirjaa tekevä Kuukasjärvi yllättyi, että aiheesta syntyy keskustelua vasta nyt, kun gradun aineistoa käytettiin osana laajempaa artikkelia, joka julkaistiin *Behavioral Ecology* -tiedelehdessä loppuosa. Hän oli varma, että tutkimuksesta kiinnostutaisiin jo graduvaiheessa vuonna 2000.

Kuukasjärven mielenkiinnon kohteena ovat edelleen tekijät, jotka vaikuttavat parinvalintaan ja lisääntymisen menestykseen. Biologin näkökulmasta ihmisen seksuaalivalintaa ohjaavat tietyt lainalaisuudet, jotka ovat lajillemme tyypillisiä. Millä keinoilla yksilö saa eniten ja mahdollisesti laadukkaita lisääntymiskumppaneita

ja jälkeläisiä? Kumppanille asetettavat vaatimukset ovat ihmisellä pitkälti samoja kuin muilla lajeilla.

"Hyvä kunto on tärkeää ja elion kunnon näkee usein ulospäin. Esimerkiksi kirkeat värit ja silmät kertovat vastustuskyvystä. Hyvät hampaat kunnosta. Tärkeää on myös, että yksilö pystyy hankkimaan ruokaa ja hoitamaan jälkeläisiään", tutkija luettelee hymyillen.

KUUKASJÄRVI PAINOTTAA, että ihmisellä hajut ovat vain yksi tekijä parinvalinnassa. Sen osuutta sopivan kumppanin valinnassa on lähes mahdotonta arvioida nykytutkimuksen keinoin. Vain karkeita arvioita voidaan esittää.

Kuitenkin evoluution kannalta on oletettavaa, että esiäitien ovulaation haistamiseen kykenevät esi-isät olivat lisääntymisyrityksissään menestyksekkämpiä.

Kuukasjärvi kertoo, että hajut ja feromonit vaikuttavat tutkitusti esimerkiksi läheisessä tekemisessä olevien naisten kuukautisten synkronoitumiseen.

Tutkija ei pidä mahdollisena ajatusta, että synkronoitumista tutkittaisiin myös Kortepohjan ylioppilaskylän solukampissa, sillä on vertausta tehty aikaisemminkin opiskelija-asuntoissa. Postiluukkukyselynä tutkimus olisi helppo toteuttaa.

Tutkimuksia on tehty myös vankilaympäristössä.

TONI PELTONEN

Minulla alkoivat nyt kuukautiset. Olenko kiihottava?

Jokainen lasi alkoholia saa minut näyttämään paremmalta.

Auttaako alkoholi etsimään parhaan partnerin?

"**KOKEESEEN** osallistuminen on vapaaehtoista. Täältä saa poistua kesken, jos siltä tuntuu. Me emme ole vastuussa, jos alkoholin nauttimisen vuoksi telotte itseänne täältä poistuttuanne."

Kuulostaa pelottavalta. Ja kuitenkin kyseessä on niinkin viaton tilaisuus kuin bio- ja ympäristötieteiden laitoksen loppukeväällä järjestämä parinvalintakoe.

Jo pelkät koejärjestelyt luovat epämääräisen jännittävän tunnelman. Kullekin koehenkilölle annetaan ovelta tunnusnumerolla varustettu juomapurkki. Istumapaikalla odottavat niin ikään numeroidut paperinvasikat ja kolme koepukea syljen keräämistä varten.

Taustatiedoiksi tutkimuksessa kysellään niin humala- kuin seksuaalikäyttäytymisestä, mukaan lukien yhden illan suhteet ja syrjäytyminen. Naisten on lisäksi annettava tarkkaa tietoa kuukautiskierrostaan ja mahdollisesti käyttämästään hormonaalisesta ehkäisystä.

Koe alkaa rakimisella. Sylkinäytteen antamisen jälkeen tüssutellään noin puoli litraa puolukamehua, joka sisältää tuntemattoman määrän alkoholia.

Sitten päästään itse asiaan. Seinälle heijastetaan ensin 40 miehen, sitten 40 nai-

sen kasvokuvaa – samat kasvot tosin näytetään muutamaankin kertaan, eri tavalla rajattuna vain.

Tässä kokeessa ei etsitä sisäistä kauneutta. Tehtävänannon mukaan kasvojen puoleensavetävyttä on arvioitava sillä perusteella, että hakusessa ei ole ihannepuoliso, vaan partneri lyhytkestoiseen seksisuhteeseen.

Ilmeettömät, ruumiittomat, mustavalkoiset kasvot vilahtelevat nopeassa tahdissa. Jokaisen naamavärkin sukupuolinen viihdyttävyyttä tulee arvioida viidessä sekunnissa vetämällä viiva oikeaan kohtaan janaa.

Tämän jälkeen samat kasvot arvioidaan vielä toisella tavalla: paperitulosheet kiertävät sala kymmenen naaman pinkoissa, ja nämä on rankattava kolmessa minuutissa paremmuusjärjestykseen. Herkkätuntoista hirvittää.

Kokeen eri osien välissä annetaan lisää sylkinäytteitä ja arvioidaan omaa mieltä: ahdistako, väsyttääkö, rasittaa?

MISTÄ SIIS olikaan kyse? Viisihenkisen tutkimusryhmän tutkimussihteeri **Suvi Terho** kertoo:

"Ovulaatiovaiheessa naisten testosteronitasot heilahtelevat. Jo pieni annos alko-

holi näyttäisi ainakin naisilla aiheuttavan samalaisen vaikutuksen."

Kun nainen saa testosteronipilkkejä – oli aiheuttajana sitten ovulaatio tai alkoholi – on hän normaalia skarpimpi parinvalinnassaan. Tässä yhteydessä pyrittiin Terhon mukaan tutkimaan erityisesti siitä, miten kasvojen symmetrisyys vaikuttaa niiden viihdyttävyyteen.

Terho muistuttaa, että tämänkaltaisten kokeiden tulokset eivät ole johdettavissa oikeaan elämään, jolloin parinvalintaan vaikuttavat monet tekijät, kuten hajut, ilmeet ja pupillien koko – luonnekysymyksiä unohtamatta.

Terho tekee tutkimusprojektista gradunsa, jonka on tarkoitus valmistua ensi syksynä. Viereisessä jutussa haastateltu **Seppo Kuukasjärvi** käyttää aineistoa väitöskirjatyöhönsä.

Tutkimusta jatketaan vielä uusilla kokeilla. Tässä vaiheessa tutkijat eivät halua paljastaa liiojia, mutta jotain mielenkiintoista on jo havaittu.

"Nyt saatiin tieteellinen todistus sille, että mies valitsee humalassa ihan mitä tahansa, kaikki kelpaa", Terho naurahattaa.

JUHA MÄKINEN

Miehet & Menkat

kolumni

"**KUULE**, mitä se ovulaatio oikein on? Ja mitä ne on ne varmat päivät?"

Näin kysyi minulta 25-vuotias, paljonkin naisten kanssa seurustellut, menkattoman sukupuolen edustaja. Oli kuin joku olisi tempaissut kuukautissuojalla päin pläsiä.

Toisaalta kysymys ei yllättänyt – eihän näistä asioista oikeasti keskustella, vaikka uusimman trendin mukaisia naisten vaippoja lätkitään päivittäin silmiemme eteen telkkarin ruudulta.

Miehet ja menkat. Jotenkin nuo kaksi sa-

naa eivät istu yhteen. Melkein jokainen mies on silti elämänsä aikana hyvin monta kertaa tekemisissä hillopäivien kanssa.

Useille miehenketeille vuotopäivät tarkoittavat aikaa, jolloin on parempi pysyä tavaroiden heittomatkan päässä naisestaan – ja heittää asiasta itse herjaa muiden äijien kanssa. Naisen "ämpyileväisyys" ja "kotkotus" taas tarkoittavat heille aina, että naisella on menkat, "heh heh".

Mitä seksiin ja kuukautisiin taas tulee, se hän on naisesta ja kiputilasta kiinni, tahto-

ko sitä menkkojenkin aikaan vai ei. Toiset "munkskaat" tuntuvat luulevan, että se alapään hikutus on jotain yäk – eihän siihen voi koskea.

Joissain kulttuureissa naiset on suljettu kuukautisten ajaksi eri rakennuksiin, koska vuotoinen "hameväki" on saastaista. Niin no, joillain könyillä se ei sitten taas mene kaaliin, että jolla se navan alapuoli saattaa oikeasti olla **FR...JANTAIN HELLÄ**.

Mistä ongelmia johtuvat? Kun asioista ei puhuta. Kyllähän sitä koulussa hieman yrite-

tään, mutta kun aihe on niin hihihih. Kotonaa taas äitiskyt ja iskyllit eivät tunnu hifiaavan, että kyllä pikku-maija ja pikku-matti leikkivät jo muullakin kuin molla-majoilla ja paloautoilla. Parisuhteessa taas helposti oletetaan, että kyllähän se toinen nyt tietää.

Noh, rakas ystäväiseni, tässäpä pieni pähkinäkuori maallikon päästä. Varmoja päiviä ei ole olemassakaan. Piste. Eli käyttää sitä kortsua vaan. Teoriassa noilla päivillähän tarkoitetaan heti vuotujen jälkeisiä vuorokausia, jolloin ovulaatiota eli munasolu ei – ehkä –

ole vielä irronnut.

Ja mitä ne menkat sitten ovat? No kun se irronnut munasolu ei olekaan päässyt hedelmöitymään miehen siittiöstä, vuotaa se ja muut raskauteen valmistautuneet silmänerottamattomat... no ne... (punastelua)... jotkut sellaset osaset tulevat ulos vuotona.

Mikä siinä oli niin vaikeaa kysyä? Tai, oo, vastata. (Kaivaa vanhaa bilsan kirjaa polyjen seasta.)

MIIRA RAUHAMÄKI

LOUNAS klo 11-16

Myös vegaanivaihtoehto joka päivä. Ruokalalla on oikeus muutoksiin. Opiskelijahinta 2,35 e sisältää leivän, levitteen ja juoman. MUUT 4,70 e JATKO-OPISKELIJA 3,95 e

Ilokiven ruokalistat myös netissä: <http://www.jyy.fi/ruokalista.php>

TI 14.9.
Kasvispapupata
Kalkkunapihvi
Riistakaristys

TO 16.9.
Soija-kasviswokki
Pippuripihvi,
kerma-pippurikastike
Juustoinen kirjolohikastike

MA 20.9.
Aurajuustokiusaus
Keitetyt nakit, perunasose
Jauhelihakastike

TI 21.9.
Kesäkurpitsakeitto
Merellinen lasagne
Broilerleike

KE 22.9.
Purjoperunavuoka
Kalamurekepihvit
Curry-porsaspata

PE 24.9.
Kasvisjuustokastike, spaghetti
Jauhelihakastike, spaghetti
Pyttipannu

KE 15.9.
Yrttipihvit, vihanneskastike
Perämiehen silakkaherku
Aurajuusto-hedelmäpossupata

PE 17.9.
Kasviskaalilaatikko
Kaalilaatikko
Kalatäytepihvi
Makkaraherku

ilokivi
JYVÄSKYLÄN YLIOPISTON YLIOPPILASKUNTA

TO 23.9.
Kasvishernekeitto
Hernekeitto
Broilerpyörykät
Pannukakku

MA 27.9.
Kasvisjuustokeitto
Paistettu lohi, tartar-kastike
Mangobroileri

KEITÄ ME OIKEIN OLEMME?

Neubauer: Huhu. Kuulopuheen kulttuuri-historiaa (Atena)
Viimeisimpien tietojen mukaan raatimme koostuu entisistä Stasin agenteista...
30,00 eur

Kosonen: Elämisen taidosta. Esseitä modernin kirjallisuuden tunnoista (Tampere University Press)
...kädellisten laumamme kuitenkin tunnisti itsensä modernista kirjallisuudesta.
17,00 eur

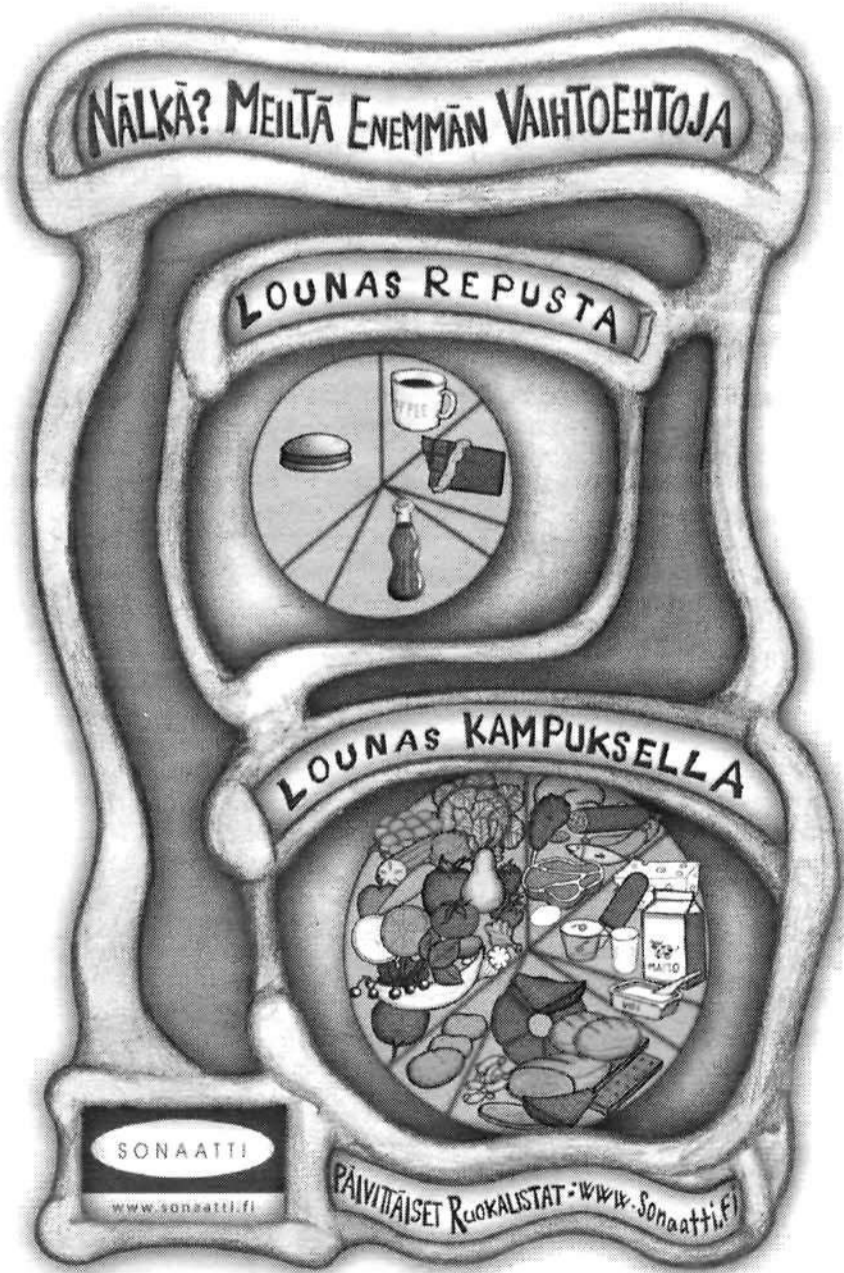
Valste: Apinasta ihmiseksi (WSOY)
...jaa, mutta raatimme taitaakin olla apinoita...
38,00

Klemetilä: Keskiajan pyövelit (Atena)
Uhkakuvista huolimatta jatkamme toimintaamme.
33,00 eur

Opiskelijan akateeminen kirjakauppa

Kampus Kirja

Kauppakatu 9 puh 260 3157 kirjamyynnti@kampusdata.fi

Pe 17.9. The Rise and Fall Of The Stripped T's / 3€
The Stripped T's, Ex-life, Oriental Jam

La 18.9. Seisomapaikkaklubi / 5€ - 19 ja 22
BEST OF: Leikola, Vesterinen, Kontoniemi, Kämäräinen, Alarmo, Terävä, Kallio, www.seisomapaikka.com

Ke 22.9. UUSIEN BILEET / 4€
Valve, Korento

Pe 24.9. Club Kaappi / 2-6€
Isojen poikien ja tyttöjen lauluja

La 25.9. Melankoliaklubi / 3€
Rooms, Sara Lee, Turpo

Ma 27.9. Seisomapaikkaklubi / 5€ - 19 ja 22
Kämäräinen, Kallio, Kontoniemi, Leikola, Wickström
www.seisomapaikka.com

On Stage -ohjelmat alkavat aina kello 21.00 ja päättyvät 03.00, jollei toisin mainita

Rehtori jakaa rahaa gradun tekoon

Jyväskylän yliopiston rehtori **Aino Sallinen** julistaa yliopistossamme perustutkintoa suorittavien opiskelijoiden haettavaksi pro gradu -tutkielman loppuunsaattamiseksi 70 apurahaa, kukin 2000 euron suuruisia.

Apurahat jaetaan eri tiedekuntien opiskelijoiden kesken suhteutettuna tiedekunnissa perustutkintoa suorittavien määrään. Apurahaa haetaan lomakkeella, jota saa hallintorakennuksen virastomestareilta sekä yliopiston internet-sivujen

kautta kohdasta Ajankohtaista / Apurahat.

Täytetty lomake toimitetaan 30. syyskuuta klo 16.15 mennessä hakijan tiedekunnan opintoasiainpäällikölle.

Apurahahakemukset käsitellään kunkin opiskelijan omassa tiedekunnassa. Rehtori jakaa myönnetty apurahat tiedekuntien dekaaneja kuultuaan yliopistopäivänä 22. lokakuuta. Myönnettyistä apurahoista ilmoitetaan apurahansaajille kirjeitse.

Apurahan myöntämisessä

huomioon otettavia seikkoja ovat opiskelijan opintojen vaihe, opintomenestys, opinnoissa edistyminen, henkilökohtainen elämäntilanne tai muut mahdolliset hakemusta puoltavat seikat.

Apurahojen jaossa otetaan erityisesti huomioon ne opiskelijat, jotka työssäolon, perheen tai muiden syiden vuoksi eivät ole voineet saattaa tutkintoaan päätökseen.

Lisätietoja saa opintohallintopäällikkö Tuula Majajasta: tuula.majajanen@adm.jyu.fi, puh. 260 1072.

Naisten armeija tekee elämää

TEKSTI: JUHA MÄKINEN
KUVA: MINNA HAVUKAINEN

LUMO-NÄYTTELY avattiin viime viikolla Jyväskylän taidemuseossa. Lumo on Jyväskylässä kolmen vuoden välein järjestettävä kansainvälinen valokuvataiteen näyttely, joka pidetään nyt kuudetta kertaa.

Viidentoista vuoden kaari on saanut järjestäjät puhumaan tämän vuoden näyttelystä juhla-Lumona. Näyttelyyn on kutsuttu aiempien vuosien Lumoista tuttuja nimiä. Kutsuttuja taiteilijoita pyydettiin lisäksi nimeämään näyttelyyn yksi kiinnostava uusi nimi. Näin vuoden 2004 Lumoon saatiin yhteensä 12 taiteilijan teoksia.

Suomalaiskuvaajia mukana on kaksi, jo vuoden 2001 Lumoon osallistunut **Jari Silomäki** sekä hänen nimeämänsä uusi kyky, **Minna Havukainen**.

Havukainen on valmistunut Turun taideakatemiasta ja jatkaa opintojaan taideteollisessa korkeakoulussa. Hänen kuvansa vievät katsojan synnytyssairaan seinien sisälle.

Havukaisen kaunistelemattomat kuvat muistuttavat, että synnytyksessä on veristä puuhaa. Suurikokoisissa vedoksissa nähdään verisiä kättilökäsineitä, imetyksen turvottamat rinnat ja kalvakkaita mutta onnellisia naisia pienet vauvat sylissään.

"Synnytyksosasto on suljettu yhteisö, jossa kaikilla on samanlaiset vaatteet, samanlainen päivärytmi ja protokolla. Se on vähän niin kuin naisten armeija", Havukainen kertoo.

Taiteilijalla itsellään on kolme tytärtä. Synnytyks-teeman kanssa työskentelyn hän aloitti keskimmäisen lapsen synnytyksessä.

Minna Havukaisen kuvissa nähdään, että synnytyks on veristä puuhaa.

Kampus tutuksi muita opastaen

TEKSTI JA KUVA: JUHA MÄKINEN

MITÄ seminaarin opiskelijat tekivät yöllä Moirislammen rannoilla lakanoihin pukeutuneina? Miksi poliisi kutsuttiin paikalle **M.A. Nummisen** esiintymässä päärakennuksen takana Jyväskylän Kesässä 1966? Miten öljykriisi vaikutti Mattilanien arkkitehtuuriin?

Jyväskylän yliopiston historia vilisee herkullisia tarinoita ja anekdootteja. Jos niihin haluaa tutustua tarkemmin, kannattaa osallistua kolmena perättäisenä perjantaina järjestettävään kampusopaskoulutukseen. Yliopiston museo kouluttaa opiskelijoita ja henkilökuntaa toimimaan kampusoppaina vierailijaryhmille.

Yliopiston museon intendentti **Pirjo Vuorinen** toteaa, että koulutukseen on ilmoittautunut jo iso joukko tulijoita. Koulutukseen voi kuitenkin vapaasti osallistua, vaikkei oppaaksi aikoisikaan. Luennoilla ja opaskierroksilla tulevat tutuiksi niin Seminaarinmäki, Mattilanien niemi kuin Ylistönnrinnekin.

VIITTÄ VAILLE VALMIS filosofian maisteri **Merja Ruuska** on toiminut kampusoppaana jo kuuden vuoden ajan. Tuona aikana hän on ehtinyt kierättää yliopistolla muutamia kymmeniä

Pertti Kalin tutustutti ihmisiä Seminaarinmäen historiaan Euroopan rakennusperintöpäivänä 10. syyskuuta.

ryhmiä.

"Joukkoon on mahtunut kaikenlaisia ryhmiä, jyvaskyläläisistä ulkomaalaisiin. Olen pitänyt opastuksia neljällä eri kielellä. Pienin opastettava ryhmä oli yhden hengen suuruinen", Ruuska nauhahtaa.

Ruuskan mieleen on jäänyt erityisesti

italialaisten arkkitehtiopiskelijoiden ryhmä, jotka olivat innostuneet Alvar Aallon jäljestä ja tallensivat kameroilla pieniä yksityiskohtia.

"Jotkut tulevat Jyväskylään nimenomaan Aallon arkkitehtuuriin takia, toiset taas eivät ole Aalosta kuulletkaan. Opastusta on mukautettava opastetta-

vien kiinnostuksen mukaan."

VIELÄ PIDEMPÄÄN kampausta on tarkastellut ja muille esitellyt OKL:n eläkkeellä oleva kuvataiteen lehtori **Pertti Kalin**, joka toimii kampusopaskoulutuksessa eräänlaisena oppaiden oppaana.

Kalin huomauttaa, että Seminaarinmäen kampausta tekee ainutlaatuisen se seikka, että aluetta on jo 1880-luvulta asti rakennettu samaan käyttöön: korkeakoulua varten.

Entä miksi 2000-luvun opiskelijan kannattaisi perehtyä oppilaitoksensa historiaan? Kalin toteaa, että jollei tunne historiaa, voi suunnan valinta nykyisyydessä olla hataralla pohjalla.

"Mutta mitä enemmän tuntee taustoja, sitä selvemmin näkee, miten samoja kysymyksiä on käsitelty jo aiemmin. Menneisyyden kautta niitä pystyy myös käsittelemään laadukkaammin tässä ajassa."

"Jyväskylän yliopistolla on huikea historia, jota sopii mainostaa. Jokainen opiskelija tuo oman murunsa pitkään jatkumoon", Kalin korostaa.

Kampusopaskoulutus alkaa perjantaina 17.9. klo 12.15 S-rakennuksen salissa 203. Muut koulutuspäivät ovat 24.9. ja 1.10.

YLIOPISTO ETSII KULTTUURIA

Jyväskylän yliopiston kulttuuritoimikunta hakee erilaisia kulttuuriprojektioita lukuvuoden 2004–2005 tapahtumiin. Toimikunta järjestää esiintymislaisuuksia yliopiston tapahtumiin ja maksaa määräsuumiin (noin 300–1000 euroa) saakka vastikkeellisia esiintymis- ja ohjauspalkkioita, kulukorvauksia sekä tapahtumien järjestämiskuluja.

Esiintymistarjouksia voi tehdä kulttuuritoimikunnalle syyskuun loppuun saakka. Hakemuksen tulee liittää ryhmän tai yksityishenkilön yhteystiedot, kulttuuriprojektioita ja sen taustaa koskeva kuvaus, toimintasuunnitelma ja talousarvio sekä selvitys haettavan palkkion tai kulukorvauksen suuruudesta ja käyttötarkoituksesta. Lisäksi hakemuksesta tulee käydä ilmi, miten hanke liittyy yliopistoomme.

Hakemukset tulee lähettää 30.9.2004 mennessä sähköpostilla osoitteeseen asta.ruodemaki@adm.jyu.fi. Hakemuksen voi tehdä myös verkossa osoitteessa www.jyu.fi/kulttuuritoimikunta. Lisätietoja saa kulttuurisihteeri **Asta Ruodemäeltä**, puh. 260 1016 tai 050 361 0979.

KIRJOITUSKILPAILU OPISKELIJAELEMÄSTÄ

Nuorisotutkimusseura ja Opiskelijajärjestöjen tutkimussäätiö Otus järjestävät korkeakouluopiskelijoille suunnatun valtakunnallisen kirjoituskilpailun. Kilpailussa kerätään sekä ammattikorkeakoulujen että yliopistojen opiskelijoiden opiskeluelämäkertoja ja kokemuksia opiskeluvuosiensa varrelta.

Kirjoitusten toivotaan käsittelevän esimerkiksi opiskelupaikan valintaan, opiskelun arkeen ja sujuvuuteen, opiskelijarientoihin, opiskelumotivaatioon, opiskelijan toimeentuloon ja hyvinvointiin liittyviä kysymyksiä. Myös jo valmistuneiden opiskelijoiden kirjoitukset ovat tervetulleita.

Kirjoituksia käytetään tutkimusaineistona. Tutkimuksessa tarkastellaan opiskelijapolven elämää, opiskelukokemuksia ja hyvinvointipalvelujen käyttöä ja kehittämistä. Tutkimusta rahoittaa Sitra, ja se valmistuu kesällä 2005. Kirjoituksia mahdollisesti julkaistaan kirjoittajan luvalla.

Kirjoitukset arvioi palkintoraati, jonka puheenjohtajana toimii professori **J.P. Roos**. Palkintona on kolme matkalahjakorttia, arvoltaan 500, 500 ja 250 euroa.

Kirjoittaa voi nimellään tai nimettömänä. Kirjoitukset tulee lähettää 29. lokakuuta mennessä mieluiten sähköpostilla osoitteeseen eija.manninen-maki@otus.fi. Kirjoituksia ei palauteta. Tarkemmat kirjoitusohjeet saa netistä: www.otus.fi.

SOTALEFFOJA DYNAMOSSA

Keski-Suomen elokuvakeskus käynnistää syksynsä kolmen sotia käsittelevän elokuvan sarjalla. Sarjan aloittaa **Åke Lindmanin** ohjaus *Etu-linjan edessä* (23.9. klo 18). Seuraavana vuorossa on Kampus Kinonkin ohjelmistoon kuuluva **Alexandr Rogozhkinin** *Käki* (24.9. klo 18). Sarjan päättää **Erja Dammertinin** ohjaama *Sotalapset* (25.9. klo 16). Elokuvat esitetään IT-Dynamon auditoriossa osoitteessa Piippukatu 2.

KAMPUS KINO juhlii neljännesvuosisataa

TEKSTI: JIRI SIRONEN
PIIRROS: HANS-PETER WECKMAN

Nykyään Jyväskylän ylioppilaskunnan alaisuudessa toimiva Campus Kino avasi ovensa ensimmäistä kertaa syksyllä 1979. Eija-Irene ja Jarmo Valkola sekä Mikael Fränti halusivat perustaa Keski-Suomeen laatuelokuvateatterin.

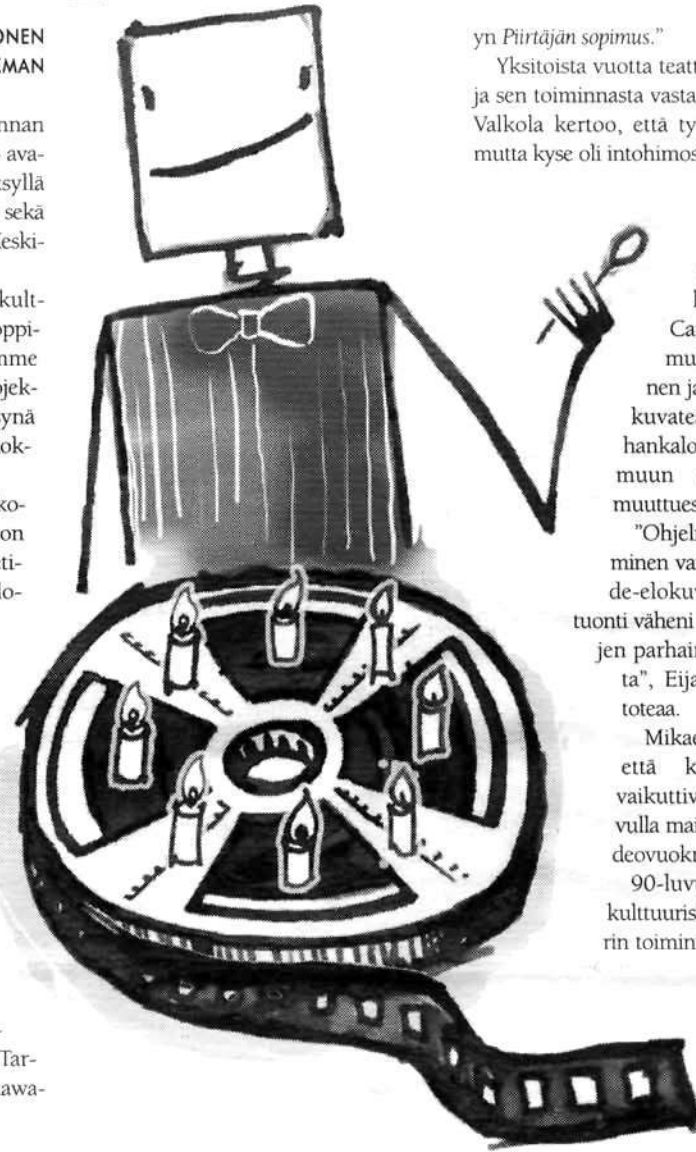
"Meillä oli idealistiset elokuvakulttuurilliset tavoitteet. Jyväskylän ylioppilastalolta löytyi sopiva tila ja saimme hankittua sinne vanhat elokuvaprojektorit", kertoo alusta samana syksynä Helsingin Sanomien elokuvakriitikoksi lähtenyt Fränti.

Yleisöpohjaa oli luotu Jarmo Valkolan luotsaaman JYYn elokuvakerhon toiminnalla, jonka näytökset jo vetivät yliopiston juhlasalin täyteen elokuvannälkäisiä opiskelijoita.

"Vuonna 1976-77 kerholla oli 800 jäsentä, mikä teki siitä silloin Suomen isoimman elokuvakerhon", Valkola kertoo.

Vaikka Kino sijaitsikin ylioppilastalossa, se toimi yksityiseltä pohjalta. Näytöksiä oli päivittäin yhdestä kahteen ja sali veti noin 80 ihmistä.

"Cacoyannisin *Ifigenia* oli ensimmäinen elokuva. Ohjelmistossa oli myös luentoja, teemasarjoja ja taide-elokuvia, kuten Tarkovskin *Peili* ja *Stalker* sekä Greenawa-

yn Piirtäjän sopimus."

Yksitoista vuotta teatterin omistanut ja sen toiminnasta vastannut Eija-Irene Valkola kertoo, että työtä oli paljon, mutta kyse oli intohimosta.

VUONNA 1990 teatteri siirtyi ylioppilaskunnalle ja Campus-sanan c muuttui k:ksi. Pienen ja yksityisen elokuvateatterin asema hankaloitui kaupungin muun teatterikannan muuttuessa.

"Ohjelmiston hankkiminen vaikeutui kun taide-elokuvan maahan-tuonti väheni 70- ja 80-lukujen parhaimmista vuosista", Eija-Irene Valkola toteaa.

Mikael Fränti arvioi, että kokonaisuuteen vaikuttivat myös 80-luvulla mihinnoituneet videovuokraamot.

90-luvun alussa JYYn kulttuurisihteerinä teatterin toiminnasta vastannut

Markus Latvala kertoo näytöksiä olle e e n

edelleen joka päivä. Tuon ajan Kinon ohjelmistosta Latvala muistaa erityisesti Ilppo Pohjolan Tom of Finland -elokuvan *Daddy and the Muscle Academy*. Jyväskylän ensi-ilta keräsi täydet salit pitkin viikkoa.

Samaan aikaan ylioppilastalolla tapahtui elokuvakulttuurin suhteen myös yöllä, Kampus Kinon virallisen toiminnan ulkopuolella.

Yliopiston rehtoraatissa projektisuunnittelijana toimiva **Hannele Harjunen** muistelee 90-luvun alussa järjestettyjä hämähäkiä yönäytöksiä, joissa elokuvia näytettiin videotykiä. Esityslistalla oli niin John Watersin leffoja kuin Dario Argenton italialaisia kauhuleffoja – ilman tekstitystä tietenkin.

"Siellä oli hyvä meininki. Meillä oli termarissa kahvia, kun koko yö siellä istuttiin. Mulle ne leffat oli tosi eksoottisia, en ollut ikinä nähnyt mitään sellaista", Harjunen muistelee.

KAMPUS KINON YLEISÖ on aina saanut tottua filmin katkeamisiin ja näytösten myöhästymisiin johtuen vanhoista elokuvaprojektoreista sekä usein vaihtuvista projektorinkäyttäjistä.

"Yleisön keskuudessa oli jo ennen näytöstä usein sellainen henki, että jos filmi ei katkea kertaakaan, seinään voi piirtää ruksin", yli kymmenvuotisen Kino-uran omaava **Riitta Koikkalainen** muistaa.

"Yleisö on kuitenkin aina ollut kovin kärsivällistä. Ainoastaan kerran muistan

lievää ärtymystä ilmassa, kun elokuvaan tuli reilun puolen tunnin paussi. Silloinkin projektorihuoneesta kuulunut harras perkele sulatti yleisön."

Matti Rasi taasen muistelee kertaa, kun kuva sumentui keskellä elokuvaa pitkäksi ajaksi. Kun itsekin elokuvaprojektorin käytön hallitseva Rasi meni konehuoneeseen tarkistamaan tilanteen, vastaan leijaili vahva kannabiksen käry, eikä projektorinkäyttäjä edes seurannut elokuvaa. Rasi auttoi kaveria tarkentamaan kuvaa, ja yleisö pääsi jälleen nauttimaan elokuvasta.

Vuoden 1995 ylioppilastalon remontin yhteydessä Kampus Kino menetti omat tilansa. Nykyisessä monitoimitilassa toimivat Kinon lisäksi ylioppilasteatteri sekä ravintola. Kinon näytökset harventuivatkin kertaan viikossa. 90-luvun lopulla myös kävijämäärissä tapahtui notkahdus ja vuodessa esittiin vain viitisentoista elokuvaa.

Viime vuosina Kampus Kinon omien näytösten määrä on kasvanut noin 40 elokuvaan vuodessa. Myös yleisöä on riittänyt hyvin keskiarvon lähestyessä jo sataa katsojaa per näyttös.

Tekniset ongelmatkin ovat olleet vähemmän näkyvissä vuodenvaihteessa hankitun uuden elokuvaprojektorin myötä, mutta niin kauan kuin toiminta ei ole täysin ammattimaista, niistä tuskin tulaa pääsemään kokonaan eroon.

Kirjoittaja toimi JYYn kulttuurisihteerinä vuosina 2002-2004.

Kinossa nyt: hyvää mieltä ja vihaista miestä

SYYSKAUSI 2004 Kampus Kinossa käynnistyy 14. syyskuuta maailman virallisen vihaisen miehen manttelin harteilleen ottaneen **Michael Mooren** ohjaamalla ja käsikirjoittamalla dokumentilla *Bowling for Columbine* (2002 USA, Kanada, Saksa).

Lähtökohtanaan Moorella on vuonna 1999 Columbinessa tapahtunut verilöyly, minkä kautta hän asettuu tutkimaan yleisempää amerikkalaista asehulluudeksi nimittämäänsä ilmiötä. Avoimesti poliittista Moorea on syytetty tarkoitushakuisuudesta, mutta vakavia kysymyksiä mies käsittelee. Niin nykyin: minkä vuoksi ihmiset ennemmin tappavat toisiaan kuin antavat toistensa elää? Dokumentti on sen verran raakaa katsottavaa, että se on Suomessa luokiteltu K15-elokuvaksi.

Seuraavan viikon elokuva, **Jan Kouenin** ohjaama *Blueberry* (2004 Ranska, Meksiko, USA) on sitten kaikille meille, jotka realismin lisäksi kaipaamme mystiikkaa ja kaikkea sellaista – hömpää. *Blueberry* näet mainostetaan psykedeelisenä westerninä, ja täytyy sanoa, että kohdallensa sanat osuvat.

On pikkukaupunki, on rosvo ja on poliisi. Rosvokin on turvassa, koska poliisi on kunnian mies. Sitten on onnenkokiijoita, inkkareita ja noituutta. Vai pitäisikö sanoa shamanismia, sillä lännkkäreissä ei voi olla ämmien juttuja. Ne, jotka odottavat samannimisen sarjaisen siirtyneen suoraan valkokan-

Ikävä Itä-Saksaan? Wolfgang Beckerin Goodbye Lenin! tarjoaa lievitystä tuskaan.

kaalle, tulevat vähän pettymään: Kounen on tehnyt sarjakuvasta oman elokuvansa. Tehosteita bongaa-villekin löytyy omat herkkunsa, ja tämäkin on varustettu maininnalla K15.

Seuraavana tiistaina, 5.10., kinolaiset saavat annoksen Itä-Saksa -nostalgiaa **Wolfgang Beckerin** elokuvasta *Goodbye Lenin!* (Saksa 2003). Tapahtumat alkavat Berliinin muurin murtumisesta

vuonna 1989. Poika heiluu muurilla vapauden hengen elähdyttämänä, mutta tapahtumia myös seuraava äiti saa sydänkohtauksen ja vaipuu koomaan, josta hän heräilee vaivoihin muutaman

kuukauden päästä.

Tohtori on varoittanut poikaa säilyttelemistä äiteä. Ei saa kertoa, ettei Itä-Saksa enää ole. Ja kiltti poika tietysti tottelee ja tekee kaikkensa, jotta järkyttävä totuus ei selviäisi. Beckerin elokuvasta jää hyvä jälkimaku: eivät ihmiset ehkä sittenkään ihan niin pahoja ole. Ja niin, saksan kielikin voi kuulostaa kauriilta. Erityisesti heleilee se l-äänne.

Hyvän mielen hymy jää kasvoille myös 12.10. nähtävästä **Aleksandr Rogozhkinin** elokuvasta *Käki* (Venäjä 2002). Siinä eletään kesää 1944 pohjoisessa suomessa. Omat ovat jättäneet suomalaisen sotilaan oman onnensa nojaan kuolemaan, ja venäläistä kollegaa viedään teloitettavaksi muuten vaan. Kumpikin kuitenkin onnistuu säilymään hengissä siihen asti kunnes ilmestyy ihana saamelaisnainen, joka sitten ottaa molemmat murjotut hoiviinsa. Ja voi kun se hoivaakin.

Hahmoilla ei ole yhteistä kieltä, mutta siitä huolimatta vähin erin miesten välinen fasisti-iiivana-kahtiajako sulaa pois, ja miehet huolimatta naisesta käymästään kisasta älyvät toisensa ihmiksi. Tämä elokuva nosti suomalaisen Veikkoa näyttelleen **Ville Haapasalon** jopa maailmanmaineeseen.

RIITTA KOIKKALAINEN

Kampus Kinon esitykset tiistaisin kello 19 Ilokiven alakerrassa. Ovet aukeavat kello 18.30. Liput 4/5 euroa, ei ennakkoa.

Rakkautta ja Anarkiaa saatavilla myös Jyväskylässä

RAKKAUTTA & ANARKIAA -elokuvalifestivaali järjestetään Helsingissä tänä vuonna jo 17. kerran. Muutama festivaalin elokuva nähdään myös Jyväskylässä Kampus Kinon 25-vuotisen historian kunniaksi.

Rakkautta & Anarkiaa -festivaalin rungon Helsingissä muodostaa uusi kansainvälinen elokuva. Tarjolla on tuoreiden elokuvalifestivaalien kärkeä, muun muassa Cannesin (*Old Boy*), Berliinin (*Suoraan seinään*), Venetsian (*Zatoichi – Sokea samurai*) ja Sundancen (*Maria Full of Grace*).

Odotetuimpien elokuvien joukossa lienevät myös ruotsalais-suomalainen yhteistuotanto *Populaarimusiikkia vittulanjankalta*, **Jean-Luc Godardin** *Notre Musique* sekä japanilainen animaatio *Kissojen valtakunta*.

Edellämäinitut elokuvat tulevat Suomessa myöhemmin myös teatterilevitykseen. R&A:n suolana voidaankin pitää sitä suurinta osaa festivaalin noin sadasta elokuvasta, jotka muuten jäisivät meillä näkemättä. Tällaisia elokuvia on 28.–30. syyskuuta tulossa Kampus Kinoon kuusi kappaletta.

JYVÄSKYLÄN RUPEAMA aloitetaan tiistaina 28.9. **Diego Lunan** tähdittämällä meksikolaisella hitillä *Nicotina*. **Guy Ritchien** ja **Quentin Tarantinon** elokuvaan verrattu mustan komedian ja rikostarinan aineksia sekoittava elokuva kertoo röökistä ketjussa polttavan hakkerin käynnistämästä ketjureaktiosta hänen toimitettuaan venäläisille gangstereille vahingossa väärän disketin.

Tiistain toinen elokuva, brasilialainen *Nina*, on draaman ja psykologisen trillerin elementtejä sisältävä moderni kauhu-elokuva. Elokuvan päähenkilö Nina on sarjakuvia piirtävä nuori nainen, joka päihteiden ja klubbailun myötä uupoaä yhä syvemmälle väkivaltaiseen fantasiamaailmaansa ja ajau-

Nina (Guta Stresser) joutuu koville brasilialaisen Heitor Dhalian elokuvassa.

tuu lopulta peruuttamattomalle törmäyskurssille vuokranantajansa kanssa. Tummanpuhuva kuvaus liittyy välillä manga-tyyliisiin mustavalkoisiin sarjakuvapätkiin.

Keskiviikkona nähdään R&A:n avainelokuvien sarjaan kuuluva **Fernando Pérezin** *Suite Habana*. Elokuva on dokumentin ja fiktion välimaastossa liikkuva kuvaus kymmenen ihmisen arkipäivästä nyky-Kuubassa. Dialogia ei ole. Kuvan, rauhallisten leikkausten ja upean musiikin annetaan puhua puolestaan.

Keskiviikon toinen elokuva, israelilainen *Channels of Rage*, on dokumentti kahdesta rap-artistista. Vuonna 2000 dokumentissa vielä iloitaan, kuinka Israelissa arabi, heprealainen ja venäläinen räppäri voivat elää yhdessä. Seu-

raavan kolmen vuoden aikana rap-artistien tiet vievät erilleen: Subliminal villitsee yleisöään Daavidin tahti kaulassaan, Tamer pidätetään palestiinalaisia tukevan mielenosoituksen yhteydessä. Maailmalla palkittu elokuva kertoo Israelissa elävien ihmisten todellisuudesta uutiskuvien takana.

Festivaaliviikko lopetetaan torstaina kahdella hyvin erilaisella elokuvalla. *The Five Obstructions* -elokuvassa **Lars von Trierin** pistää suosikkiohjaajansa **Jorgen Lethin** tekemään viisi kertaa uudelleen alunperin vuonna 1967 tekemänsä *The Perfect Human* -lyhären. Ja totta kai mitä erilaisimmilla von Trierin luomilla säännöillä. Elokuva on juuri valittu Tanskan Oscar -ehdokkaaksi.

Tanskalaisen elokuva-intellektuellisen jälkeen siirrytään aasialaisen trans-

vestiittikomedian pariin. *The Adventure of Iron Pussy* on itseltäni vielä näkemättä, mutta R&A:n katalogi kertoo näin:

"Värikylläisessä transgender-agentti-parodiassa ilakoidaan Thaimaan kujilla ja viidakoissa Pedro Almodovarin ja Imelda Marcosin hengessä. Yön sankari Iron Pussy on kaunis mutta vaarallinen. Korkeista koroistaan huolimatta hän potkii melkein kuin Bruce Lee... ja uskookaa tai alkaa: tanssikohtauksissa esiintyvät sekä Thaimaan pääministeri että terveysministerit."

JIRI SIRONEN

Rakkautta & Anarkiaa -festivaali Helsingissä 16.–26.9. Lisätietoja www.hiffi.fi

R&A -elokuvia Kampus Kinossa 28.–29.9. Lisätietoja www.jyy.fi/ilokivi

kolumni

Tuiki, tuiki poptähtönen

HERÄÄN, käyn suihkussa, harjaan hampaat ja katson antittuiskumaisesti peiliin, josta näen tulevan poptähden. Suuntaan asunnostani ulos samalla hyräillen ja hioen tanssiliikkeitäni.

Vielä tänään minun on juostava pää kolmantena jalkana hikiseen linja-auttoon tavallisten ihmisten sekaan. Onneksi tilanne muuttuu pian. Kun minusta tulee poptähti, voin huoletta kulkea taksilla milloin ja miten haluan.

Ennen sitä edessä on vielä nämä Popstars 2:n koelaulut.

Bussimatalla mietin, miksei kukaan musiikinopettajistani ole kehunut lauluani. Ehkä se johtuu siitä, että koulussa arvostetaan erilaisia laulutaitoja kuin pop-areenoilla. Tai sitten opettajat ovat kokeneet minut sellaiseksi uhkaksi omalle itsetunnonlelle, etteivät ole uskaltaneet muuta kuin moittia lauluani.

Kun tulen sisään Tampere-taloon, näen kuinka katseet kääntyvät; luulen, että minua onkin jo odotettu tulevaisuudelle paikalle.

Takahuoneessa minä ja muut kolmetoistavuotiaat tytöt olemme jännittyneitä mutta luottavaisia. Kun vuoromme koittaa, meitä ei pidättele mikään.

Myöhään iltapäivällä pääsemme vihdoin arvovaltaisen tuomariston eteen. Nämä musiikin rautaiset ammattilaiset kysyvät minulta vielä pari kysymystä, minkä jälkeen aloitan laulun.

Kaunis lauluääneni ehtii kuitenkin kaikia vain kaksi sekuntia, kunnes Risto Asikaisen retale keskeyttää minut, haukkuu kappalevalintani ja käskää minua pysymään hiljaa.

Mitä tämä tarkoittaa? Eikö Suomessa, avoimessa, demokraattisessa yhteiskunnassa kaikilla pitäisi olla niin sanan, kappaleenvalinnan kuin laulamisenkin vapaus? Ja eikö meillä muka ole subjektiivista oikeutta harjoittaa poptähteyttämme asiaan kuuluvalla prameudella?

Asiat eivät välttämättä ole vielä näin huonosti. Vika on ehkä vain tässä tuomaristossa. Asko Kallonen olisi minulle varmasti paljon hellempi.

PEKKA VAHVANEN

Popstars 2 MTV3 -kanavalla sunnuntaisin klo 20.00.

Maamerellä ei ratsasteta ääriltä toisille

MONESTI PALKITTU yhdysvaltalainen kirjailija **Ursula K Le Guin** (1929–) tunnetaan sekä runoilijana että prosaistina, joka on liikkunut ja liikkuu eri tyyliä sisällä suvereenisti.

Itse löysin kirjailijan, kun lapsuuteni suuri sankari, kirjastoauton kuljettaja, suositteli minulle luettavaksi *Maameren tarinoita*.

Fantasiakirjasarja *Maameren tarinat* on alunperin kolmen kirjan muodostama trilogia. Sittemmin kirjailija on kirjoittanut siihen uusiakin osia, mutta kolme ensimmäistä osaa ovat koko tarinan ydin.

Kaikkien tarinoiden tapahtumapaikkana on K Le Guinin luoma kokonainen maailma: Maameri, täydellisenä karttoineen, historioineen ja kulttuureineen. Sekä tekstinä että paikkana Maameri on itsenäisempi ja harkitumpi kuin esimerkiksi Tolkienin kokoon harmitat maiseimat tai C.S. Lewisin yksipuolisen asenteelliset ja toispuoleiset

Palsta esittelee kulttuuriklassikkoja laidasta laitaan.

kyhäelmät.

Ilahdun jokaisella lukukerralla kirjailijan tavasta näyttää hahmojensa arvokkuus ja sävykyys. Sankari ei ole aina sankari. Hän on myös sisäsyntyinen pahis, joka voi menettää ja menettääkin voimansa. Sankaruus on myös arkista. Sankari voi olla lapsi, nainen tai mies. Maailma on moninainen. Suomentaja **Kristiina Rikman** on tehnyt myös hieno työtä.

KIRJASARJAN ENSIMMÄISESSÄ osassa, *Maameren velhossa*, päähenkilönä on nuori Varpushaukka, joka kasvaa

tuntemaan itsensä. Hänestä tuleekin Ged, Maameren velho. *Atuanin holvihaudoissa*, sarjan toisessa osassa, nuori maan voimien tuntija Tenar nousee ta-

saveroiseksi sankariksi ensimmäisen osan Gedin rinnalle. Tenar ei ole vain tahdoton peesaaja vaan itsenäinen toimija, minkä Ged joutuu kirpeästikin havaitsemaan. Jo kymmenvuotiaana minua miellytti kirjoissa se, että sankarin uskollinen kumppani oli muutakin kuin vain se uskollinen kumppani.

Trilogian kolmas osa, *Kaukaisin ranta*, yhdistää trilogian aukijätetyt juonenkulut. Kirjassa käydään myös koko eepoksen hurjimmat taistelut, joista sain painajaisia vielä isompanakin. Vieläkin oikealla lukutuulella nousevat niskakarvat pystyyn sekä kauhun että kauneuden kokemuksesta vahvistamaan.

VUONNA 2002 ilmestyi sarjan viidennenä osana markkinoitu novellikokoelma *Kertomuksia Maamerelta*, jossa kirjailija syventää henkilöhahmojaan ja selvittää aiempien tarinoidensa taustoja. Aikani arkaituani peläten tarinan vesittymistä tartuin novelleihin. Pelkoni

oli turha, sillä novellit toimivat itsenäisinä tarinoina sekä lisäivät uusia säikeitä aiempiin tarinoihin.

Palaan Maameren tarinoihin aina uudelleen. Yksi syy on se, että Ursula K Le Guin on armoitettu tarinankertoja. Maamerellä ei ratsastella ääriltä toisille, siellä ennemminkin kuljetaan jalan tai purjehditaan, mitä nyt joskus muutetaan myös muotoa.

Miekankalistelua ja sellaista pientä lajityyppillistä vohkaamista Maameren tarinoissa on mukana jonkin verran – mikä seikkailu se sellainen on, missä ei vähän uhottaisi. Mutta sinne lomaan K Le Guin on saanut punottua aikuistakin lukijaa puhuttelevaa kerrontaa ikaikäisestä aiheesta – hyvästä ja pahasta, ihmisen toimintana.

RIITTA KOIKKALAINEN

www.ursuloklequin.com

Syksyn säveliä ja maalattuja tunnelmia

TEKSTI: PETRUS KOSKIMIES

"ELISABETH UNDERGROUND on parhaimmillaan nautittuna luurit päässä, yöllä, viltin alla ja erittäin rauhoittuneessa olotilassa", selvittää Elisabeth Undergroundin rumpali **Henri Lindström**. Kyseinen yhtye on juuri julkaissut ensimmäisen pitkäsoittonsa 1.21, joka esittelee kuulijoille marginaalipoppia parhaimmillaan.

Jyväskylältä käsin toimivan yhtyeen historia alkoi Laukaassa 1990-luvun loppupuolella, kun osittain samalla miehistöllä toiminut Liisa ihmemaassa näki päivän valon.

Nykyinen kokoonpano, **Sami Toroi** (kitara ja basso), **Laura Malmberg** (laulu) ja **Lindström**, muotoutui vuonna 2002, jolloin Malmberg liittyi yhtyeeseen ja samalla nimi vaihtui nykyiseen. Lisäksi keikkoja varten bändissä vaikuttaa livebasisti **Antti Sjöblom**.

Elisabeth Undergroundin musiikkia kuvaa hyvin sana kiireettömyys. Biisit rullaavat eteenpäin ilman paahtamista tai kaahailua. Mitään tiettyä genreä on vaikea määrittellä, eikä siihen oikein Lindströmkään pysty. Seuraavanlaisia kuvauksia kylläkin: "chillää", "stonerpoppiä", "bileiden tappo -musaa" ja "musiikkia syysiltoihin".

"Usein meitä verrataan Portisheadiin ja Massive Attackiin, ja kyllähän meidän musiikissa on samoja piirteitä. Mutta todella usein ihmiset jostain syystä pitää meitä konemusiikkiryhteyenä, mitä emme todellakaan ole. Kaikki on soitettu itse ja oikeilla soittimilla, eli koneita emme käytä. Koskettimia kylläkin, mutta ei mitään valmiita nauhoja."

1.21 sisältää yhdeksän biisin ja yli 40 minuutin verran fiilistelyä herkistelyä vähän nopeampaan ilmaisuun. Biisimateriaali on tasaisen laadukasta.

Parhaiten levyiltä nousevat esille nap-

Elisabeth Underground vaihteeksi maan pinnalla Lounaispuiston lavalla.

pärillä koukuilla varustettu *Slowmotions*, +/-30 sekä *Below*. Elisabeth Underground ei ole varsinaisesti mikään bi-

lehtyite, vaan tunnelmia maalailevaa musiikkia, joka enemmänkin toimii rauhoittajana.

Bändi soitti syyskuun alussa Giant Robotin lämmitelijänä Lutakossa. Chillausmusiikin ongelmana on usein saada yleisö ja musiikki kohtaamaan toisensa livetilanteessa, koska bändi on saapunut lavalle fiilistelemään ja yleisö sen sijaan juhlimaan.

Tämä näkyi myös Lutakossa, jossa meininki ei noussut kovin korkealle, muttei myöskään laskenut liian matalalle, vaan molemmat osapuolet olivat tyytyväisiä.

Mutta kuten jo mainitsin, Elisabeth Underground on sitä musiikkia, jota kuunnellaan sinä hetkenä, kun huomaa, miten kauniita sade, syksy ja kai-puu ovatkaan.

1.21 saatavilla Airon musiikista, keikoilta ja netistä osoitteesta www.elisabethunderground.tk.

varjopääkkäri

Vapaan lampaan määintää

ON KULUNUT kutakuinkin kymmenen vuotta siitä, kun eroin kirkosta. Nuoren vihaisen miehen elkeet omaksuneelle 17-vuotiaalle kirkko näyttäytyi selkeästi vastustettavana instituutina: onhan se halki aikakausien vainonnut toisinajattelijoita ja kahlinnut ihmisten taiteellista ja tieteellistä luomistyötä.

Eroaminen oli myös edellytys sille, että pääsin siirtymään "Raamatulla päähän" -henkisiltä uskonnontunneilta elämäntieteiden opetukseen. Nämä tunnit olivatkin lukion antoisimpia.

Nuoruuden jyrkkä ateismi on sittemmin tehnyt tilaa jonkin sortin agnostismille. Samalla myös kirkko on alkanut näyttäytyä myönteisemmässä valossa, mutta ei niinkään hengellisten kuin maallisten kysymysten kautta.

On nimittäin siunatun hyvä asia, että edes joku iso ja arvovaltainen instituutio ottaa rohkeasti kantaa nykyisen turbokapitalismin vahingollisuutta vastaan, ja ulottaa kannanottonsa myös toimintaansa.

Kirkon puuttumista poliittisiin kysymyksiin on paheksuttu. Arkkipiispa Jukka Paarma on onneksi johdonmukaisesti puolustanut organisaationsa oikeutta elää ja toimia tässä ajassa eikä vain tuonpuoleisen lupauksissa.

Toki kirkko on edelleen konservatiivinen laitos. Mutta nykyisenkaltaisessa yhteiskunnallisessa ilmapiirissä on jo melko radikaalia, että joku pyrkii varjelemaan ihmistä. Tarvitaan rajanvetoja, jotka muistuttavat, että kaikki ei ole kaupan, eikä ihmisarvo ole riippuvainen tuottavuudesta tai tehokkuudesta.

Kirkon opetukset ovat edelleen sen verran etäällä omasta hengellisestä ajattelustani, että olen pysytellyt karanneena lampaana. Mutta jos kirkkoon voisi maallisten yhdistysten tapaan liittyä jonkinlaiseksi kannatusjäseneksi, saattaisin jopa harkita asiaa.

JUHA MÄKINEN

Nyt on edullinen aika hankkia

- LUOKKAPAI DAT • HIHAMERKIT
 - Brodeeraukset
 - collegepuserot • T-paidat
- Mustesuihku ja laservärit n.1/2 hintaan.

TARRA PAITA OY

Vaasankatu 10. P. 215 384
www.tarrapaita.fi

JYVÄSKYLÄN ENERGIA

Kun sähkökäyttösoitteesi muuttuu

Tee muuttoilmoitus Internetissä

www.jenergia.fi

Säästät euroja ja energiaasi

Synergiaa.

MIRKA
RAVINTOLAT & JUHLAPALVELU

ON SE AIKA VUODESTA, kun parhaat PIKKUJOULUAJAT varataan. Ole Sinäkin ripeä ja toimi!

Nyt Mirka-ravintoloita on kaksi: Lounas- ja juhlapalvelu Tapionkatu 4:ssä UUSI MIRKA-RAVINTOLA AVATTU: Jyväskylän keskustaan Asemakatu 4

Lounas ark. 10.30-15.00 la 11.00-16.00 su 12.00-16.00	Asemakadulla myös ILTABUFFET ke-la 17.30-22.00

Järjestämme:
• JuhlailaisuuDET • Kokoukset
tarpeittesi mukaan meillä tai Teillä

SOITA JA KYSY LISÄÄ!
Tapionkatu 4. (014) 449 7499
Asemakatu 4. (014) 449 7484

A-OIKEUDET TERVETULOAI
www.mirkaravintolat.com Kysy myös opisk. hintoja

Jyväskylän kaupunginteatteri

JYVÄSKYLÄN KAUPUNGINTEATTERIN OHJELMISTO SYKSYLLÄ 2004

Suuri näyttämö

Hella Wuolijoki
JUURAKON HULDA
romanttinen komedia
Ohjaus Hannele Rubinsten

Marjo Niemi
JUAKSE KO HULLU!
värrikäs tragikomedial
ensi-ilta 20.11.2004
Ohjaus Irene Aho

Ohjelmistossa jatkavat
PÄÄTALO musiikinäytelmä
UPPO-NALLE JA ROHKEA REETA satu

Pieni näyttämö

Ohjelmistossa jatkavat
MOBILE HORROR komedia
HEIKKO ESITYS! Tuuletusta ja draamaa
VAUVATEATTERI Sydämen käärin siikkiliinaan

Lippumyymälä näytäntökaudella
ma-pe klo 12-18 (esityspäivinä klo 12-19)
la klo 12-19
puh. (014) 624 200
www.jyvaskyla.fi/kaupunginteatteri

3 HYVÄÄ SYYTÄ

1 OVI ON AVOINNA
AUKI JOKA PÄIVÄ 9-03

2 HINNAT
ESIM. 0,4 OLUT MAX 2,5 € JOSKUS JOPA ALLE

3 LEIKKEJÄ + LAULUA
PELEJÄ + KARAOKE

JOKA PÄIVÄ
9-03

Älä puh. keskust. Väinökatu 7

keskustelua

KENEN KAUPUNKIKUVA?

Tällä palstalla julkaistiin syksyn ensimmäisessä numerossa Antti Vesalan kirjoitus otsikolla "Rumat mainokset pilaavat kaupunkikuvaa". Ilahduin otsikosta: itseänikin on harmittanut mm. rumasti naisia esineellistävät alusvaate-, kosmetiikka-, siideri-, olut-, auto-, jäätelö-, radioasema-, rantaloma-, viikkolehti- ym. mainokset katukuvassa. Myös lukuisat rasistiset mainokset tai inhimilliseen hätään rinnastettavat mainokset kuten hampurilaisravintoloiden nalkävisit tai puolustusvoimien vihjailu sodan tarpeellisuudesta ovat pistäneet rumasti silmään. Julkkiksiakin riepotellaan aikakaus- ja iltapäivälehtien mainoksissa säälimättömästi. Myöskään mainosten kuluttamaan yllyttävä perusidea ei ole kaunis.

Kirjoituksesta kävi kuitenkin ilmi Vesalan paheksuvan "roskaamista pahempaa" ilmiötä: liisterillä kiinnitetyt "monistettuja paperilappuja", ei siis kiiltäviä, valaistuja ja värikkäitä varsinaisia mainoksia. Nämä liisteröidyt "mainokset" pilaavat hänen mukaansa kaupunkikuvaa ja tulevat kalliiksi poistaa. Lappujen levittäjiksi Vesala tietää Maan ystävien ja Oikeutta eläimille -yhdistyksen kaltaiset "monenlaisia asioita vastustavat" ryhmät.

Vesala ottaa esimerkeiksi yhteiskunnallisesti kantaaottavia ilmoituksia, ei omaehtoisia tai pienen budjetin kulttuurientoja (rock, teatteri, asukasyhdistykset), joista myös ilmoitellaan kadunvarsilla. Itse en ala erottelemään näitä. Mielestäni kyse on kaupunkilaisten oikeudesta rakentaa omaa elinympäristöään, samoin kuin sananvapaudesta. Toki ilmoittelijoilla on sananvapaus esim. lehtien palstoilla, mutta päällekkäypä kaupallinen mainonta tekee kaduista ja julkisista tiloista keskustelufoorumeita kysymättä yleisön tarvetta. Tämän vastapainoksi omaehtoinen ilmoittelu ja keskustelu on tervetullutta.

Talkoovoimin tehty ilmoittelu (ja mielipiteidenkin levitys) kuuluu kaupunkikuvaan siinä missä puistokonsertit, seminaarit, kirpputorit ja mielenosoitukset, joita niissä mainostetaan. Vesalan kirjoitus edustaa virallisten instituutioiden monopolia ajavaa ajattelua, joka pyrkii rajoittamaan "alhaalta" lähteviä urbaaneja ilmiöitä, mutta hyväksyy talouspiirien ehdot mukisematta.

Kaupunki on täynnä betonia, työmaa-aitoja, muuntajakoppeja ja muita ei niin kauniita mutta näkyviä pintoja. Miksei niitä voisi käyttää omaehtoiseen ilmoitteluun?

PANU VÄÄNÄNEN

KAUPUNKIKUVAN PILAAVAT MAINOKSET, EIVÄT ILMOITUKSET

Antti Vesala moittii "kaikenlaisia aktivistiryhmiä" kaupunkikuvan pilaamisesta (Jyväskylä 9/2004). Vesalan mielestä kaupunki olisi viihtyisämpi ilman roskalaatikoiden kylkiä, valopylväisiin ja bussipysäkkien katoksiin liisteröityjä tapahtuma- ja muita ilmoituksia.

Toinen näkökulma aiheeseen voisi olla, että katuilmoittelu kertoo elävästä (ala)kulttuurielämästä ja kuuluu näin vireän kaupungin kuvaan.

Olettaisin useimmilla liisteröijillä olevan sen verran harkintakykyä, että esteettisesti kauniina pidetyn kirkon seinät ja muut arvokkaat kohteet jätetään liisteröimättä. Harmaa ja ankeannäköinen kadunvarren sähkökaappi onkin sitten toinen asia: ainakin minun nähdäkseni se on yhtä ruma julisteilla korrutettuna tai ilman.

Toisaalta kansalaistottelemattomat liisteröijät varmaankin jatkaisivat toimiaan, vaikka sähkökaapit, lyhytlylväät ja muoviset roskapöytä todettaisiinkin katugallupissa enemmistön äänellä kauniiksi. Laillisia ilmoitustaluuja kun ei kaupungilla juurikaan ole.

Mielestäni pieniä tapahtumailmoituksia suurempi huolenaihe ovat kaupallisten tahojen levittämät mainokset, jotka vyöryvät kaupunkilaisten silmille joka puolella.

Sen sijaan, että kaupunki Vesalan ehdotuksen mukaisesti maksaisi nuorille pienten järjestöjen ja tapahtumajärjestäjien ilmoitusten poistamisesta, voisi kaupunki työllistää väkeä poistamaan suuria kaupallisia mainoksia joka puolelta tai korvaamaan ne esimerkiksi positiivisia, rakentavia ajatuksia herättävillä mielauseilla taikka taideteoksilla. Sitä työtä arvostaisin.

Tosin mainosten vähentämiseksi varmaankin riittäisi kunnallinen tai mieluummin valtakunnallinen laki, joka asettaisi selkeät rajat rahallista tuottoa tavoittelevien tahojen mainostukselle.

SUVI KAUKONEN

Sana on vapaa – käytä sitä!

KESKUSTELUA-PALSTA on yhtä kuin Jyväskylän Ylioppilaslehden mielipideosasto: väylä purnaukselle, keskustelunavauksille ja -jatkoille, kommentoinnille... aiheena JYY, Jyväskylä ja muu maailma. Kirjoita tekstisi mieluiten tietokoneella ja toimita se Jyväskylän toimitukseen sähköpostina (ei liitetiedostojalla) osoitteeseen jylkkari@jyy.fi. Voit kirjoittaa myös nimimerkillä, mutta liitä tällöinkin mukaan nimesi ja yhteystietosi. Kirjoita tiiviisti! Toimitus varaa oikeuden lyhentää ja muokata tekstejä tarvittaessa.

Syntynyt piirtämään

TEKSTI: JUHA MÄKINEN
KUVA: TONI PELTONEN

HÄNEN PIIRROKSIAN näitte jo Jyväskylän edellisessä numerossa, nyt esitellään mies, joka tussia heiluttaa: 24-vuotias Hans-Peter Weckman on Jyväskylän uusi siivälipalvelusmies.

Weckman on kotoisin Kuopiosta, Jyväskylään hän rantautui kolme vuotta sitten. Viimeiset puolitoista vuotta ovat kuluneet Jyväskylän aikuisopistossa audiovisuaalisen viestinnän opintojen parissa.

Eipä sillä, että mies varsinaisesti tarvitsi koulutusta kuvalliseen ilmaisuun. Weckman sanoo syntyneensä piirtämään.

"Niin kauan kuin muistan, olen piirtänyt. Ja ellen piirtänyt, niin luin ja kirjoitin. Kaikki nivoutuu yhteen luovaksi mielikuvitukseksi."

Tammikuussa 2002 Weckman piti ensimmäisen näyttelynsä baari Vakioopaineessa. Netissä hänen grafiikkaansa on esillä osoitteessa www.raskaskoneisto.cjb.net. Kirjoitusharrastuksen hedelmistä ei ole vielä päästy nauttimaan Weckmanin pöytälaatikon ulkopuolella. Laatikosta löytyy "enimmäkseen lyhyitä, erittäin fiktiivisiä ja tummahkoja novelleja".

Lehtityöstä Weckmanilla ei ole aiempaa kokemusta, mutta Jyväskylän sivaripeistä

hän on erittäin innostunut.

"Piirtäminen on ollut minulle enimmäkseen itseni ravitsemista. On kiinnostavaa kokeilla tehdä kuvituksia lehtä varten. Tämä on minulle harvinainen tilanne elämässä, kun on suunnitelma jopa vuodeksi eteenpäin."

Kun Weckmania pyytää luonnehtimaan

itseään kolmella sanalla, hän heittäytyi miettelijäksi. Kevennykseksi tarkoitettu kysymys kohtaa harkitsevan mielen.

"Jos olisin saanut kaksi päivää aikaa, olisi varmaan tullut oikein hyvä vastaus. Laita siihen että 'niinkö', 'ajjaa' ja 'aha'. Ne on varmaan ne sanat, joita useimmiten käytän."

järjestöt

Järjestöilmoitukset osoitteella jylkkari-jarjestot@lists.jyu.fi
Ilmoitukset numeroon 11/04 ti 21.9. mennessä!

AIESEC Jyväskylä

AIESEC Jyväskylä järjestää mökkiviikonloppun Local Training Seminar) 16.-17.10. Luovassa mm.hauskanpitoa, pelejä ja keskusteluja AIESECareiden kanssa. Tule mukaan kansainväliseen ilmapiiriin viettämään syksyn hauskin viikonloppu! Lisätietoja: www.co.jyu.fi/aiesec/ Muista myös lunastaa lippusi Kauppakadun Approbatuur 2004-tapahtumaan liikunnan aulasta to 30.9.2004 klo 9-15.

Amnesty International

Amnesty International kokoontuu aina parillisten viikkojen keskiviikkoina klo 18.00 Maailmankauppa Mangon tiloissa, kauppakatu 5. Seuraava kokous pidetään 15.9. Kaikki innolla mukaan!

Evangeliset opiskelijat

Opiskelijailtoja pidetään lauantaisin klo 19. Lutherin kirkolla osoitteessa Kansakoulukatu 5. Tulevia iltoja: 18.9 RaamattuCafe 25.9. Kaivoja keniaan vai Sanaa Sambiaan? Miika Auvinen. Olet tervetullut mukaan myös muuhun toimintaan. En-Kore-kuoro harjoittelee Lutherin kirkolla keskiviikkoina klo 19.00 Raamattupiirit kokoontuvat Kortepohjassa ja keskustassa. Lisätietoja toiminnasta: www.sley.fi/evk/kl tai Katrinilta 050-3777344. Sähköpostilistalleme voit liittää lähettämällä postia osoitteeseen ad0693@jypoly.fi.

Jyväskylän Akateemiset Reservinupseerit

JARU on kaikille opiskelijoille (ja muillekin) tarkoitettu järjestö, johon voi liittyä sukupuoleen ja sotilasarvoon tai -arvotomuuteen katsomatta, innokkuus toimintaan riittää! Katso kevään toimintaa osoitteesta http://www.cc.jyu.fi/yhd/jaru/ jossa voit myös liittyä jäseneksi. Hallitukselle voi lähettää kysymyksiä ja kommentteja osoitteeseen jaru-hallitus@cc.jyu.fi

Jyväskylän ev.lut. opiskelijalähetys

Opiskelijailtoja pidetään torstaisin Vanhassa pappilassa klo 18.30 alkaen. Si-jainti kaupunginkirjastoa vastapäätä, Vapaudenkatu 26 Raamattupiireistä tietoa illoissa. English Bible Study, information available. Jos kenä puristaa, tule puhumaan! Opiskelijajapastori Heikki Lehtimäki, yhteystiedot: 014-213 901, 050-571 4564, heikki.lehtimaki@opko.fi. 16.9. Vapauteen Kristus meidät vapautti, Kalle Väätäinen; 23.9. Evankelis-luterilaisten opiskelijajärjestöjen yhteinen fuksi-ilta Keskusseurakuntatalolla (ei opiskelijailtaa Vanhassa pappilassa).

Jyväskylän opiskelijoiden Pohjoja-Norden

Jopnon vanhat parat kokoontuvat maanantaina 20.9. klo 18.00 Pohjoismaisella Tiedotustoimistolla (Kilpisenkatu 8) suunnittelemaan syksyn karkeloita. Vi synt!

Kokoomusopiskelijat

Saunailta Opinkiven saunalla ma 27.9. 2004. Ilta alkaa klo 19 kansanedustaja Ahti Vielman poliittisella tilannekatsauksella. Mukana myös muita vieraita ja kunnallisvaalehdokkaita. Tilaisuus on kaikille avoin, tervetuloa! Lisätietoja Johanna: 050-3310346.

Jyväskylän SETA ry

Opiskelijajärjestö PINKO kokoontuu JkSetan toimistolla (Kilpisenk. 8, 4. kerros) kuukauden ensimmäisenä tiistaina klo 18. Avoin ovet torstaisin klo 18.30-20. Puhelinpäivystys keskiviikkoisin klo 19-21 numerossa 014-3100660. Seuraa tiedotusta muusta ryhmätoiminnasta, tapahtumista sekä jäsenyydestämme: (www.seta.fi/jyvaskylanseta). Huomaa myös keskustelupalstamme. Liity, osallistu ja ota kantaa! Seuraavat KlubKaappi-bileet illoikivissä: pe 24.9 klo 21-03 (ohjelmissa Isojen poikien ja tyttöjen laulua...) Tervetuloa toimintaan, sellaisena kuin olet!

Järjestöpalstan pelisäännöt

Järjestöilmoitukset lähetetään osoitteeseen jylkkari-jarjestot@lists.jyu.fi

- 1) Ilmoitusten ehdoton maksimipituus on 70 SANAA (pidemmät leikellään sääliä).
- 2) Ilmoitukset lähetettävä viimeistään lehden ilmestymistä edeltävänä TIISTAINA (myöhästyneitä ei huomioida).
- 3) Puulaakkinne mahdollisen LOGON voittoa toimittaa joko sähköpostilla osoitteeseen jylkkari-jarjestot@cc.jyu.fi tai paperilla toimitukseen skannattavaksemme (mieluummin ensimmäinen vaihtoehto).

4) Vain TAPAHTUMAT, MENOT JA ILMOITUSASIAT.

valiokunnat

KEHY-VALIOKUNTA

Syksyn toinen kokous ti 21.9. klo 16 yo-talon hallituskabinetissa. Jatkamme syksyn suunnittelua, joten kehitysyhteistyöstä kiinnostuneet uudet ja vanhat kuonot, ehditte vielä täysillä mukaan toimintaan!

KV-VALIOKUNTA

Seuraava kv-kokous 15.9. klo 18 yo-talon hallituskabinetissa. Päätämme mm. Venäjän matkojen ryhmävastaavat. Uudet uskaltakaa mukaan vain rohkeasti!

Ainejärjestöjen kv-vastavien tapaaminen to 16.9. klo 18 ruokala Ilokiven takaosassa. Tapaamisesta on kätevä jatkaa syksyn ensimmäiseen Stammtischin Rentukkaan to 16.9. klo 21, illan ohjelmasta vastaavat kv-tutorit Suomiteemalla.

Jyväskylän ensimmäinen Cafe Lingua avaa ovensa 20.9., sisään voit kurkistaa milloin vain klo 18-20 välise-

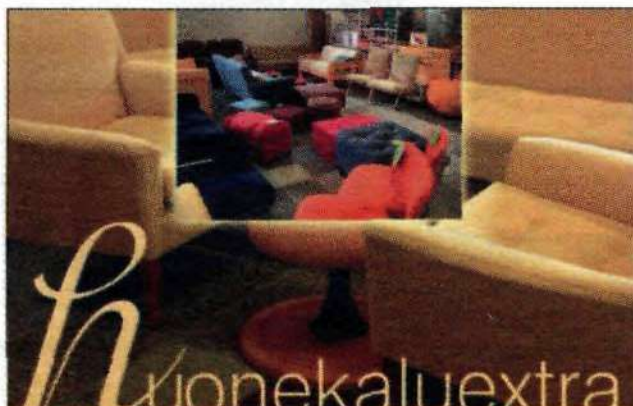
nä aikana. Legendaariselle Kuusamon retkelle lähdemme 24.-27.9. Tänä syksynä myös suomalaiset opiskelijat ovat tervetulleita mukaan - reissuhan on aivan loistava tapa tutustua ulkomaalaisiin opiskelijoihin! Seuratkaa sähköpostilistojalla!

SOPOVALIOKUNTA

Opiskelija - kehittä sosiaalista elämäsi ja tule mukaan SO-PO valiokunnan toimintaan. Autat näin itseäsi ja muita!

Sosiaalivaliokunta kokoontuu seuraavan kerran keskiviikkona 29.9.2004 klo 16.15 alkaen yo-talolla ruokalan Ilokiven takaosaan keskustelemaan muun muassa päivän ajankohtaisista opiskelijoita koskevista sosiaalisista kysymyksistä.

Lämpimästi tervetuloa kaikki Te, jotka olette kiinnostuneet ihmisläheisestä ja aktiivisesta toiminnasta. Uudet toimijat ja ideat otetaan mielellään vastaan.

Huonekaluextra

tonnikalaa, makaronia, näkkileipää ja UUDET SOHVAKALUSTEET

Ei ole sama, mistä opiskelija huonekalunsa ostaa. Kierrätyskauppa EkoCenter on opiskelijoiden asialla.

Kierrätyskaupan puolelta löytyy hyväkuntoisia käytettyjä ja uudelleenverhoiltuja uutta vastaavia huonekaluja. Muista myös vieraila naamiaisuusvuokraamo Satumaassa, mistä löytyy sesongin parhaat bilevaatteet.

Opiskelija, älä mene äidin luo.
Tule meille.

EkoCenter
KESKI-SUOMI KIERRÄTTÄÄ
Kierrätyskauppa EkoCenter
Hakkutie 9, 40320 Jyväskylä
Seppälänkangas
puh. (014) 333 7040
avoinna ma-pe 9-17 la 10-14

NÄLKÄPÄIVÄ 30.9.-2.10.

Sinä olet katastrofiavun ensimmäinen lenkki.

Ryhdy Nälkäpäivä-kerääjäksi. Jo tunnin tai parin työsi voi olla korvaamattoman iso apu katastrofien uhreille eri puolilla maailmaa. Kerääjäksi voit ilmoittautua numerossa 0800-411777 tai ottamalla yhteyttä oman paikkakuntasi Punaiseen Ristiin.

www.redcross.fi **Punainen Risti**

Jyväskylän keskustassa viihtyisä, tunnelmallinen seurustelu- ja ruokaravintola.

A restaurant known for its delicious food and cosy atmosphere right in the center of Jyväskylä.

FIGARO
ravintola • restaurant

Asemakatu 4, Jyväskylä
puh. (014) 212 255
www.figaro-restaurant.com

JYVÄSKYLÄN **ENERGIA**

Six packin hinnalla säästät luontoa

Valitse Vihreä Energia

Jyväskylän Energia tuo positiivista virtaa sähkökauppaan Keski-Suomessa. Sähkömme on edullista, kilpailukykyistä ja hinnaltaan vakaata. Ympäristöbarometrimme mukaan jo six packin hinnalla* säästät luontoa, kun valitset uusiutuvista luonnonvaroista tuotetun Vihreän Energian tuulisähkön.

Kysy lisää >> www.jenergia.fi

*Vihreä Energia nostaa opiskelija-asunnon energia-kustannuksia n. 6 eurolla vuodessa.

Jyväskylän Energia Oy
PL 4, 40101 Jyväskylä | Vesangantie 5
Puh./vaihde (014) 624 144
Faksi (014) 214 070 | www.jenergia.fi Synergiaa.

Avatar - Suomen suurin nettikahvila

Avoimena joka päivä 10-22
Yksityistilaisuudet sopimuksen mukaan

Sähköpostien luku
Laadukkaat väritulosteet
Uusimmat pelit

Viihtyisät yksityistilaisuudet
Näyttävät kilpailut
Etulyöntiasema nettipeleissä

TNNet ADSL - KAMPANJA

Hinnastoalue 1:		ADSL verkkopäätteitä esim:
512k/512K	34€/kk	A-Link Roadrunner 40: 65€
1M/512k	39€/kk	(ulkoisen, 1kpl ethernet portteja)
2M/512k	45€/kk	Telewell EA-500: 75€
4M/640k	59€/kk	(ulkoisen, 4kpl ethernet portteja)
2M/2m	129€/kk	

Kaikkiin liittymiin sisältyy 5 dynaamista ip:tä ja tarvittaessa 1kpl kiinteitä ip-osoitteita. Ei rajoituksia serverinpidon yms. suhteen. Sama perushinnasto yksityisille, yrityksille ja taloyhtiöille.

Lisätiedot ja hinnastoalueet: Avatarista ja osoitteesta: www.tnnet.fi/adsl

Avatar 014 214811
Puistokatu 1 A
40100 Jyväskylä
ava@avatar.fi
TNNet Oy 014 214822
myynti@tnnet.fi

Tule Avatariin tutustumaan!

Ilmoitus tähän?
Soita 050 592 3696
Vexi Virtanen

SYYSKUU, SU-TO, EUROLLA BILEET

1€

M&F FACTORY JOKA TORSTAI HITTEJÄ 70-80-90 -LUVUILTA

KAUPPAKATU 33 - JOKA ILTA 22-04 - K-18
WWW.RAATIKELLARI.COM

SOPPABAARI

SOPPAA JANOON JA NÄLKÄÄN!

Väinönkeskus
p. 014 4498 001
pe ja la
palvelemme 02 asti

ROCK HOUR

MAANANTAISSA LAUANTAISSA KLO 22-23

HANAOLUT 0,4
HANASIIDERI 0,3

2e Sohwi
www.sohwi.fi

uusi perjantai klubi WEEKEND KICKOFFS -vapaudu arjesta-

10.9 niko ahvonen - 17.09 scandinavian music group - 24.9. high heels dance show - 1.10. hanna pakarinen - 8.10. salsa & latino fiesta by olive paredes - 15.10. kirka - 22.10. irina - 29.10. - dingo - 5.11. tommi läntinen - 12.11. jore marjaranta - 3.12. virve rosti, freeman & mennelsyyden vangit - 17.12. neon 2-

Lauantaisin "mikä fiilis" parhaimmat hitit uuden dj:mme pyörittämänä

COLONIAL
Vapaudenkatu 73 / K-23 / pe 17-04, la 21-04

Bileet pystyy myös tilauksesta. Kun haluat järjestää kunnan karkelot, ota yhteyttä!